СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XVI. Ню Иорк, Четвер, 26-го Марця 1908. Число 13 | Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, March 26, 1908. No. 13

ВАЖНЕ! ВАЖНЕ! Руско-Народний Союз в Америці принимає в місяцю Цьвітни і Маю с. р. нових членів від 16 до 35 літ без вступного а від 35 до 40 літ за половину вступного.

Дано від гол. Уряду Р. Н. Союза в Джерзи Сити, Н. Дж. дня 20 Марта 1908.

К. Кирчів предс. А. Шаршонь кас. С. Ядловский фінанс. секр. Т. Лабовский рекорд. секр.

!!! КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ !!!

Без вступного до Р. Н. Союза в місяцях Цьвітни і Маю.

Повідомляємо всі відділи (братства) Р. Н. Союза, що в місяцях Цьвітни і Маю мають принимати в члени Союза без вступного до 35 літ, а від 35 літ до 40 за половину вступного. Длятого взиваємо урядників місцевих відділів, щоби старались на своїх мітинґах оголошувати се а крім того є святим обовязком кождого поодинокого члена придбати і позискати як найбільше нових членів так до своїх братств, як і Р. Н. Союза.

При сій нагоді відзиваємось і до Вас, Високо Поважані і Препод. бні Отці духовні, гр. кат. рускі священники з щирою просьбою: Вам також лежить на серци доля нашого рускою переселенця та розвій нашої единої щиро рускої інституциї, якою есть Р. Н. Союз. Він отер не одну слезу заплаканим, сиротам і вдовам, а калікам і нездібним до праці дав підмогу до житя. Під прапором нашої організациї хоронять ся всі сьвятощі нашої Рускої народности, як також наш і гр.-кат. церкви і нашего обряда. Длятого зволїть проголосити в Ваших церквах нашу заяву і пояснїть ціли нашої орґанізациї. Р. Н. Союз принимає братства в комплеті, хотяй би навіть було у них кілька людий, що перевисшають вік 40 літ. По отриманю чертеру стають ся такі повними членами в усїми привилеями, користями і правами, які припис уе статут нашої організациї усім членам.

К. Кирчів, предс. *С. Ядловский, фін. скр.*
А. Шаршонь, кас. *Т. Лабовский, рекорд. скр.*

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці

Розмет за місяць Лютий 1908.

В. 53.	Пшеницкий Василь ум. 10, 08.	500 00
В. 149.	А. Смоляк ж. Семана ум. 29,IX. 07.	400 00
В. 46.	Марія Бирош ж. Андр. ум. 8,X. 07	400 00
В. 48.	Марія Лесняк ж. Тимка ум. 10,I. 08,	400 00
В. 33.	Параска Парух ж. Ів. ум. 10,I. 08,	400 00
В. 45.	Пел. Тицьків ж. Мих. ум. 1,I. 08.	400 00
В. 33.	Марія Мицьо ж. Ник. ум. 29 I. 08,	400·00
В. 1.	Анна Дупняк ж. Теод. ум. 1,II. 08,	400 00
В. 68.	Настя Смій ж. Гриця ум. 3 II. 08,	400.00
В. 121.	М. Мурянка ж. Онуфр. ум. 3 II. 08	400.00
В. 21.	М. Кузмяк. ж. Стеф. ум. 4, II. 08,	400.00
В. 174.	Н. Карпіньский утр. зору ока	200 00
В. 135.	А. Орловский утрата ноги,	200 00
В. 45.	Т. Петкевич за нев. слабість,	100·00
В. 16.	Рабей Василь „ „	100·00
В. 15.	Андр. Струсь „ „	100 00
В. 161.	Товчин Михаїл утрата руки	200.00
	Разом	5·400 00
	Платня гол. урядників за Січень	165·00
	Календар на 1908 рік	1·644·00
	Адмініcтрация Союза за Лютий	109·52
	Весь розхід виносить	7·318 52

Розмет платить 8197 членів на ціле посмертне (кождий по 0·86 дол.) і 736 членів на пів посмертного (кождий по 43 цнт.). Крім того кождий член платить за орган „Союза“ по 10 цнт., на Фонд Резерв, по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Ф. Бідних по 1 цнт.

Член на ціле посмертне платить 1·00 дол., а на половину посмертного 57 цнт.

К. Кирчів, председатель. *С. Ядловский, секретар.*
А. Шаршонь, касієр.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Марець.

26	Ч.	Никиф., Савина, Хр.
27	П.	Венедикта прп., Алек.
28	С.	Ягапія мч., Ромила
29	Н.	3. крестопокл. Сав.
30	П.	Алексія
31	В.	Кирила Русал.
1	С.	Цьвітень. Хриз. Кляв.

— Дня 16-го с. м. погоріла гр. кат. церков сьв. П. і П. в Ансонія, Конн. Огонь вибухнув коло 2-ої години по пол. з незвісної причини; припускають, що правдоподібно пожар повстав від нагрітої печі. Сьв. Дари, серед полумини і диму виніс з горіючої церкви о. Макар. Церков була асекурована на 5000 долярів.

— Запитанє істенно русссских від „Обчества“. В 9. ч. мачохи „Правди“ настоящії крестяни від зацофаного і закостенілого Лубнєства, величають ся що до тої честної організациї ніби щиро-рускої, вступило 3 нові братства, а 198 членів нових вступило в місяцю децембру м. р. Цікаво! Чому ви яко щиро-русссскіє і справедливі людкове не подали в своїй „Правдї“ через 4 місяції, кілько членів виступило з тої ніби чесної і щирорусссскої организації. Може хто відгадає?

Грубий дяк.

— Гладик зголоднів! Гладик, „редактор“ непочитаємого „Поступу“ видко зголоднів, бо розіслав по плейсах аґентів до вербования предплатників на свою шмату, „Поступ“, в чім впрочім нема нічого злого, бо мовлять, який пан, такий крам — бомівскаа газета може лише бомівским способом коротати свій нікчемний вік! Але що дивно, то се, що аґент від Гладика, чи то Поступу, всюда і перед всіма хвалить ся, що між адгерентів Гладикової шмати приєднав деяких священиків, яких імен не подаємо на разї, сумніваючи ся взагалї о тім, щоб священник міг находити ся поміж передплатниками тої хулїґанської шматп.

Неприєднаний.

— Дня 15-го февруара с. р. обняв парохію в Микисракс, Па. о. Валент. Балог, новоприбувший сьвященник з Угорщини. Як нам доносять, то за так короткий час о. Балог з'умів з'єднати собі загальну любов і симпатию та показав ся яко щирий патріот — Русин.

— Православні в Росії переходять на поганьство. Читаємо в російскій ґазеті „Русскій Голос в Америкѣ“, що православний епископ Філярет, дієцезії вятскої повідомив св. синод, що православні громадно покидають царе славіє а переходять на поганьску віру і до других сект пристають. А ну батюшки америк. і „Поступи“ та „Свѣты“ їдьте там ратувати душі, бо хто буде вам посилати рублі, як всї у Росії покинуть цареславіє?

— Д. А. Кавуля (2316 4th Ave., Watervliet, N. Y.) отсею дорогою подає до відомости, що перед пару днями втік єго бордер, Тома Перець, забираючи з собою 230.00 дол. Походить він з села Конюхи, пов. Бережани, Гал., має около 20 літ, ліву руку криву а на правій руці болючий палець уже яких 2 роки, з якого єму вічно тече. Хтоб про него що знав, зволить сейчас донести на подану повисше адресу.

— Нещасна пригода в Jersey City, N. J Дня 12-го сего місяця, в четвер, на Морріс улици фермани завозили возовий инджай до своєї стації. Коли вже задна часть воза була в будинку, коні подались з цілою силою вперед і вдарили дишлем до дверий, за котрими з надвору бавились діти. Межи ними був 5-літний хлопчик, якого двері так сильно ударили, що кинуло ним до каміня з такою силою, що від удару заломила ся чашка і вискочило око дитині. Один з фасрманів підхопив дитину на руки і помчав до аптики, но ратунок був неможливий. Був се хлопчик чесних руских родичів: Трофима Мамроша, котрий утримує сальон на 108 Морріс ул. Коли мати довідалась о нещастю, побігла до аптики, і з роспуки, коли побачила конаючу в крови дитину, упала через поріг стративши притомність. По кількагодинній муці дитина закінчила житє. Треба примітити і се, що помимо несподіваного нещастя, яке постигло молодих родичів, де вони стратили найдорожшого синка одинака, то і в тій страшний хвилї Джерзиситскі хруні не пошанували болю і розпуки родичів, прийшли до них і торочили їм, щоб вони дали батюшці-москалеви похоронити свою дитину. Батько відпрошував ся, щоб єму дали спокій, а коли сї не давали спокою показав їм двері, кажучи: „Може мене Господь через ваші діла так покарав?!... Ідіть, скусителї, від мене!“ Похорон малого Миколья відбув ся в неділю 15-го надзвичайно величаво, бо послідну прислугу прийшли віддати всї рускі діти числом до 200 свому маленькому товаришеви. Трумну несли прибрані дівчата: Марія Бабяк, Анна Гойдич, Марія Ющак і Марія Юрчак. Наперед трумни несли дві маленькі дівчини Теодоска Тарбай і Анна Чухта красні вінці. Так майже самі діти відвели свого товариша аж до церкви і на цвинтар.

— Для вдовиці і сиріт по с. п. народнім мученнику Марку Каганцеви зложили дальше:

Оголошено в числї 12-ім	$67.03
Павл. Фаріон	1.00
Ант. Москаль	50
Стеф. Левицкий	1.00
Петро Маційовский	1.00
Відд. Р. Н. Союза 135 в Смок Рон, Па. (поіменний спис жертводателів на [illegible] 6-ій)	5.85
Марія Гундич	1.00
Дня 15-го на зборах Ансонії, Кон. по предсвленю справи о. Ст. Макаром, та по прочитаню реферату про події в Коропци через Алекс. Горбаля зібрано	10.55
Разом	$87.93

На руский еміґраційний дім.

Оголошено в числї 12-ім.	$274.75
Ів. Кречковский, Філядельфія, Па.	5.00
Мих. Поляк, Філядельфія, Па.	2.00
Разом	$281.75

Народне Віче

відбуде ся в суботу 28. марта б. р. о 8. вечер в гали „Dewey“, 76 North Street, **BROOKLYN, N. Y.**

Се буде продовженє віча з дня 14. марта, на котрім буде відчит о безроботю, єго причинах і самоохорона, і другі важні справи.

Патріоти з Бруклина і околиці зволїть прибути єще громаднійше.

Комітет вічевий:
Мих. Заверуха,
П. Муж,
Гр. Тимчишин.

ДЛЯ АНСОНІЇ, ДЕРБІ І ОКОЛИЦІ.

Отсим повідомляю людий, що належали до рускої гр. кат. церкви сьв. А. А. Петра і Павла в Ansonia, Conn., що наша церков погоріла дня 16. марта і тому всї недільні Богослуженя будуть відбувати ся в City Hall на Main Str., а в будні дни буду сповідати на „плєбанії“ (11 May Str.), де є простора саля а в ній олтарик. Крім того в котрийсь з днів в тиждни запрошу більше священиків так що більша часть людий буде могла висповідати ся. о. Стефан Макар.

Заява.

Поневаж сотки листів приходять до нашої адміністрациї „Свобода“ і до нашої фірми банкової Ruth. Publ. & Exch. Co. — з всякими информаціями — длятого на слідуюче тілько тому відповімо, хто залучить марку почтову на відповідь.

Від Адміністрациї „Свободи“ і банкової фірми R. Publishing and Exchange Co.
184 Hudson Str. N. Y.

Пройдисьвіт Хвальницкий.

(Дальше.)

II. ПРИГОДИ ПРОЙДИСЬВІТА ХВАЛЬНИЦЬКОГО НА МОРИ.

1. Плавба на остров Цейльон.

Я був еще молодим хлопаком, як моє серце з невисказаною жаждою перлось в сьвіт далекий, за гори і за море, лиш щоби далеко, хотяй би і в сьвіт за очи. А понеже і мій отець більшу часть свого житя на таких подорожах провів і часто-густо зимовими вечерами нам чудеса о своїх пригодах оповідав, тож понятно, чому то і я вже за молоду набрав до того охоти.

Досить, що я старав ся користати з кождої случайности, щоби лише вирватись в сьвіт. І хотяй бувало батько вже не супротивляв ся, так все розбивалось о опір матери і тетки, що бояли ся о дороге житє свого любимця. В кінци загостив раз в наш дім мамин свояк. Той мене дуже полюбив, хвалив мене, що я відважний і удалий молодець, і що він готов всего доложити, щоби сповнилось моє бажанє. Тож по довгих-предовгих короводах скінчило ся на тім, що я мав з ним відправитись в далекий сьвіт, аж на остров Цейльон, що лежить в Індийскім океанї.

Так ми усїли на корабель і пустили ся в дорогу далеким морем Та в тій дорозї не приключило ся нам нічого такого великого, хиба згадаю за велику бурю, яка нас напала власне тогди, коли ми гостили на однім острові, щоби там дерева на опал і води до питя набрати. Буря лютилась з такою силою, що виривала дерева з корінєм і кидала ними як галушками по воздусї. Хотяй где-які з тах дерев і по кількасот сотнарів могли важити, то здавались они в воздусї, о яких пять миль над землею, так малими, як пірце, що єго вітер часом уносить. Коли же буря утихла, упало кожде дерево назад просто на землю, пустило корінє і... мов-би нічого не було!

Одно лише дерево сталось тут виїмкою, а було оно найбільше. Коли буря зірвала ся і з кореня єго вирвала, сиділи тогди на ним чоловік з жінкою і брали огірки... бож треба знати, що там огірки на дереві ростуть!

Таким способом пара людий, рада-нерада, довго літала по воздусї, но і була причиною, що переважила дерево на один бік, так що оно спадаючи не упало назад на землю просто, а боком.

В часї же бурі всї жителї острова як і їх владїтель, оставили свої жилища; в такім бо разї чоловік на чистім поли далеко безпечнїйший. І коли буря устала, а король вертаючи до палати, ішов огородом, бовхнуло тоє дерево на него і на щастє убило єго на місци.

На щастє? Так, на щастє! Бо той король був, прости Боже гріха, найгіршим шибеником, а і весь єго двір то падлюки, яких сьвіт не видав! В єго магазинах марно збіже гнило, а єго піддані, котрих він дер до послїдного, гибли з голоду. Хотяй єго острови не грозила ніколи ніяка війна, то все таки рекрутовав він кождого молодця і продавав сусїдному князеви та прикуповував за то нові мушлї до тих, яких єму вже єго батько милїони лишив.

З вдячности за то, що той чоловік з жінкою, хотяй і без свого відома, спасли край від такого шибеника, вибрано їх на опорожнений престол. Вправдї, тї нужденні людцї в своїй воздушній подорожи були так дуже приближили ся до сонїчного сьвітла, що і сьвітло своїх очий та з превеликого страху і сьвітло свого невеличкого розуму потеряли, однак управляли они краєм так добре, що з того часу, як я о тім пізнїйше довідав ся, ніхто бувало не укусить огірка, не сказавши перше: „Господи, благослови нашого батька!"

Коли по таким клопоті ми направили наш корабель, заосмотрились в дерево і воду та попращались з новим королем і королевою, поплили ми дальше і в шести недїлях прибули щасливо до Цейльона.

Тут по якімсь часї пійшов я раз з сином губернатора до ліса на лови. А треба вам знати, що мій товариш був чоловік і сильний і привик до тамошного житя. Я же, запустивши ся з ним в ліс, не міг додержати компанії. Тож стал я по заду і лиш що хотів усїсти над потоком, коли позаду себе учув я якійсь шелест.

Оглядаюсь, а то тигр садить просто на мене і, як видно, без мого призволу рад собі був з мене зробити снїданє! Я остовпів, задубенїв!... Моя фузия лиш шротом була набита... Не щоби єго убити, але зранити, або хотяй відстрашити, я вистрілив, однак там еще більше лиш розлютив тигра. Хочу кинутись в воду (мене еще нині дрож на тую згадку бере!), а тут страшний крокодиль роззявив свою пащу, наставившись з другої сторони на мене!...

Представте собі моє безвихідне положенє! Передімною крокодиль, за мною тигр по лївій ріка, а по правій глубокий яр, в котрім повно їдовитої гади!

Ошоломлений, без памяти я упав на землю, щоби в зубах тигра або в пащи крокодиля згинути. Но чудо! На мою невисказану радість бачу, як тигр, в розмасї на мене, коли я прикучнув, в пащи крокодиля упинив ся. Голова одного застрягла в горлї другого і не суди Боже обом розлучити ся!...

Не теряв же я часу, а вхопив ломаку та вбивав тигра все дальше в пащу крокодиля. В тім надійшов мій товариш, щоби начудовати ся такою роботою. А був той крокодиль кілька метрів довгий. Губернатор вислав зараз людий з возами, щоби тую добичу забрати. Із скіри тигра наробили менї кушнїрі капчуків, котрими обдарував я своїх знакомих. Повернувши в Голяндію, даровав я один капчук начальникови Амстердаму, за що він хотів менї дати тисяч дукатів. Я ледви випросив ся, принявши хиба лиш почетне гражданьство того города.

Скіру з крокодиля велїв я випхати і віддав до музея в Амстердамі, де єї до нині кождому показують і при тім цїлу історію оповідають. Та коби еще бодай вірно, а то бо часто додають і перекручують! Так і лестно додали, будь-то бій тигр через крокодиля наскрізь продер ся і вже мав утечи, як барон Хвальницкий (так мене там всї зовуть) відтяв вєсторчаючу голову з кавалком хвоста крокодиля. Тогди крокодиль, обернувшись, хопив ніж з рук свого убійця і полкнув єго з такою біглостию, що той, застрягши в серци, положив єго житю конець.

Кождому буде понятно, як неприятно менї, чути о таких річах. Люди, котрі не знають мене лично, чуючи такі нісенїтниці, могуть легко сумнїватись о правді навіть моїх власних слів, що для так чесного і правдомовного чоловіка, як я, дуже понижаючо і неприятно.

2. Плавба до Америки.

Було то в 1800 і еще там котрімсь році, коли ми сїли на англійский военний корабель, де нас було 1400 чоловіків і 100 канон, щоби відправитись до Америки. Плили ми преспокійно, аж десь може на яких еще 300 миль від Америки піткнув ся наш корабель на що-то, мов-би на яку підморску скалу. Коли піон спущено, не можна було еще дна досягнути, може на яких 500 сяжней. Однак на диво, потрясенє було так сильне, що наші машти поломились, а двох з моряків опрокинуло з крабля далеко на воду.

Власне один може яких три милї відлетїв з розмахом на широке море, чим і спас своє житє. Бо летячи ухопив ся хвоста величанськоі надморскої птиці, тож лише помалу спускав ся на воду, а тут усадовившись на птицю плив так довго, аж поки до нас назад не приплив.

Ба, і еще одно, що сьвідчить, яке то було страшне потрясеня. Нами так підкинуло до стелї корабля всіми, що кождому голова вбилась в туловище. Менї самому то майже аж до живота було втолочило голову і ледви по кількох місяцях ми назад всї прибрали людский природний образ і вид.

Еще ми всї були в великім переляку, коли недалеко показав ся огромний кит-велериб, що спав собі преспокійно на поверхни моря, гріючись на сонци. Тому потворови видко було не подобалось, що ми єго збудили; тож схопивши якор в зуби, поволїк він наш корабель яких 60 миль в даль, і то гнав яких шість миль на годину. І хто знає, як далеко був би нас заволїк за собою, єслиби линва не була урвалась, при чім ми однакож і наш якор потеряли.

Повертаючи з пів року пізнїйше до Европи, найшли ми того кита на водї, і то на диво неживого. Щоби так не преувеличити, біда могла бути з пів милї довга. Не можна було таку добичу з собою цїлу взяти; тож ми відтяли лише голову і там найшли не лиш наш якор, котрий був може і причиною єго смерти, але крім того в червонім діравім зубі еще зі сорок сяжнїв нашої линви скрученої!

То була отже одинока пригода, якої ми дізнали в тій подорожи. Но нїт! От був би я еще о однім позабув. Тогди як той кит тягнув наш корабель, продіравив єго в однім місци. Діра була невелика, але вода так цюрком гнала до середини, що за якої пів години ми всї були би затопились. Ратунку не було ніякого. Тогди я впав на нещасливу гадку: взяв я і положив ся на знак на саму діру і так заткав єї своїми плечима, поки там вже дальше майстри не прилагодили доброї латки.

3. Пригода в морскій купели.

Раз я туй-туй що не поплатив житєм в середземнім мори. Було то коло міста Марсилії. День був теплий і я пійшов в море купати ся, коли тут як раз величезна риба пустилась за мною, як бузько за жабою. Де тут і як було спасатись? Скрутившись в клубок, я як галушка і то так щасливо прослизнув ся цїлий через пащеку, що як-раз упинив ся аж в єї жолудку.

Тут, правда, було менї темно, але за тоє аж занадто тепло. Але що я тому потворови в серединї пакости виправляв, то і рад був він мене позбути ся. А вже-ж нїчого єму видай так не доїло, якто, коли я собі став коломийку плясати тай пійшов в присюди. Потвір аж ревів з болю та ставав дуба на водї. Але тогди власне, коли раз і другий так на верх показав ся побачили єго люди з пливучого корабля та біду желїзними гаками убили і до берега притягнули.

Тут стали всї радити ся, як-би єго найлучше розпатрошити, і кождий давав иншу раду. А що я по італїйски розумів тай все тоє слухав, то вже менї душа була на рамени бо я бояв ся, щоби і мене так яким ножищем добре не черкнули. Влїз я в саму середину живота, а місця там хотяй-би і а десятеро люда. Ах, коли они живіт розпороли, а менї лиш сьвітло Боже показалось, як-же я дякував всім, що мене з такої неволї освободили! А як тії всї Італїянцї полякались, то страх! А був я в жолудку дого потвора може яких півтретя години.

(Дальше буде).

Выказъ жертвъ

на

Фондъ запомоговый для церквей находячихъ ся въ крайной опасности,

зôбраныхъ за часъ вôдъ 2 до 29 Февруара 1908.

(Конець)

Февр. 24. Оборнъ, Н. Й.: Иванъ Поляньскій 1 дол., Демянъ Намисиякъ 50 ц., Мих. Фалатъ 50 ц., Кость Базякъ 50 ц., Мих. Поляньскій 25 ц., Данько Поляньскій 25 ц., Иванъ Мируцкій 30 ц., Андрей Тарбай, Иванъ Стащакъ, Гриць Ґонпа, Иванъ Тиханичь, Андрей Поляньскій, Семенъ Сухорскій, Лука Козубъ, Тимко Млинарчикъ, Панько Нусь, Василь Дожицкій, Иванъ Халеничь, Андрей Бурый, Мих. Грибый, Гринько Петля, Василь Михаилъ, Андрей Дзула, Петро Яськôвъ, Онуфрій Баранъ, Андрій Далко, Ник. Венґльовскій, Николай Намісникъ, Иванъ Перунъ, Павло Попинякъ, Стефанъ Мельникъ, Мих. Ґутеръ, Лука Михаилъ, Николай Глива, Василь Баварчикъ, Иванъ Топеровичь, Олекса Хованець по 25 ц., Йосифъ Пойтовичь 20 ц., Стефанъ Калюкъ 1 дол., Илія Горбаль 50 ц., Стефанъ Горощакъ, Анна Поборъ, Анна Піцекъ, Анна Диниґа, Юлія Мельникъ, Настя Платко по 25 ц.

Февр. 16. Шефілдъ, Па.: О. Сильвестеръ Лупішь 2 дол., Проць Мігалі 1 дол., Мих. Валогъ Мих. Иванъ, Мих. Карбованець, Мих. Паноловчакъ, Иванъ Дзвôночокъ, Иванъ Греньо, Костикъ Кобані, Дедо Иванъ, Дедо Мих., Иванъ Дзвоникъ, Мих. Ситарь, Мих. Кузьо, Иванъ Георгій, Иванъ Дублиничь по 50 ц., Иванъ Опаленикъ 1 дол., — прочій 4.42.

Февр. 24. Торонто, Огайо: О. Александеръ Дудыньскій 2 дол., Сполокъ ч. 194 — 5 дол., Іосифъ Фячко 1 дол., Іосифъ Каренва 1 дол., Павло Рекеля 50 ц., Георгій [illegible] 50 ц., [illegible] Строка, Іосифъ Роменза, Георгій Матіясъ, Георгій Главатій, Мих. Шнайдеръ, Мих. Годованець, Іосифъ Плецъ, Стефанъ Копмель, Иванъ Адамцьо, Илія Демко, Мих. Матіясъ, Иванъ Хома, Иванъ Михалко, Мих Сведа, Мих. Хома, Петро Мачко, Дмитро Коцаба, Иванъ Кунчъ по 25 ц., Сполокъ въ Джанстовнъ, О. 10 дол.

Февр. 25. Амерстъ, Масс.: Василь Гудима, Никола Молчакъ, Іосифъ Милиньскій, Мих. Скибицкій, Гнатъ Бутиньскій, Мих. Солецкій по 10 ц., Василь Котикъ 25 ц., Иванъ Мельникъ 15 ц.

Февр. 24. Іорксвилъ, Огайо: Антонъ Ґенсарскій, Василь Яремцьо, Антонъ Когутъ, Тома Онисекъ, Сташъ Горечко, Дмитро Лебѣдь, Илія Клюкъ по 50 ц., Иванъ Яремцьо 35 ц., Стефанъ Кобанъ 25 ц., Панько Мазурчикъ 25 ц., Андрей Горечко 25 ц., Симеонъ Чарнецкій 15 ц., Каса братска 5.25.

Февр. 25. О. Волинецъ зъ Акаф. въ Савтъ Форкъ, Па. 7.25.

Февр. 25. О. Валентъ Балогъ въ МсКесъ Раксъ, Па. 55 дол.

Февр. 26. О. Пеленьскій зъ Неварку, Н. Дж. 7.80.

„ 26. Братство св. Арх. Михаила Р. Н. С. вôдд. 85 въ Гейзелтонъ Па. 25 дол.

Февр. 29. Вайда Алексій Бриджпортъ, Ковн. 12.50.

Всѣхъ грошей разомъ зложено $937.80

Ту суму вижичено той церьвѣ, котра була загрожена ліцитацією. Дальшій выказъ всѣхъ тыхъ жертводателѣвъ, що зволили ласкаво надôслати свои жертвы на те Боже дѣло, вôдъ 29 лютого буде въ своѣмъ часѣ познѣйше оголошеный.

* * *

Всѣмъ тымъ жертводателямъ складаю найсердечнѣйшу подяку, що своими лептами зволили причинитись до ратованя бѣдной Церкви. Теперь я, мои дорогі Братя, пересвѣдчивъ ся, що голосъ мой не бувъ голосомъ „вопіющого въ пустыни", але трафивъ до Вашихъ щирыхъ, рускихъ сердець, въ котрыхъ палае горяча любовъ до Бога и до Матери нашои св. гр. кат. Церкви. Я теперь пересвѣдчивъ ся, що нашъ рускій народъ не загине, его нѣяка вража сила не зôтре зъ лиця землѣ. Чому, мои дорогі Братя? Бо кто Бога любить и Его святу Церковь, того Богъ нѣколи не може опустити. Я пересвѣдчивъ ся, що Вы памятаете на слова Христа Господа, що „Блаженні милостивіи яко тії помилованні будуть", бо теперь въ такъ тяжкій для Васъ часъ, теперь въ часѣ безроботя, Вы не пожалували навѣть вôдъ своихъ устъ вôдняти а дати на жертву Господу Богу. Тому честь Вамъ, дорогі Братя, передъ цѣлымъ свѣтомъ, честь Вамъ передъ Богомъ вôдъ котрого одержите певну заплату. Памятайте, що кто покаже милосердне серце для ближного а тымъ бôльше для церкви, то той удостоить ся Божого милосердія тогды, коли самъ буде потребувати конечнои помочи. Тому еще разъ дякую всѣмъ тымъ жертводателямъ и удѣляю Имъ Архіерейске Благословеніе.

А на упрошене Божого Благословеньства для всѣхъ жертводателѣвъ, буде вôдправлена Архіерейска Служба Божа.

* * *

Та вкôнци еще осьмѣляюсь, Дорогі Братя, просити Васъ о ласкаву дальшу пôдпомогу.

Понеже зложені Вами жертви не выстарчають ще вповнѣ на уратоване тои бѣдной церкви, тому звертаюсь до всѣхъ греко-католикôвъ, въ котрыхъ бє руске серце, котрі щиро люблять Бога и Его Церковь, а котрі до теперь не жертвували ничого, най зволять ласкаво пожертвувати пôсля своихъ силъ лепту, котра знову якъ призбираесь бôльше, буде пожичена той бѣднôй церквѣ. Памятайте, Дорогі Братя, що то, що Вы складаете на мои руки, собѣ складаете. Бо сі грошѣ, Вами наскладані, будуть лишень пожичені той бѣднôй церквѣ, котра зъ часомъ по змозѣ мае ихъ що до цента назадъ звернути. И тії грошѣ вôдтакъ будуть зложені въ банку на особну книжочку — и будуть становити особный фондъ для ратованя бѣдныхъ церквей. Тожь якъ бы — борони Боже — котра будь въ Вашихъ церковъ була въ подобнôмъ нещастю, знайде помôчь въ тôмъ фондѣ, — грôшми зъ того фонду уратуе ся еи. Тому то що Вы зложите, то зложите для себе, а и для своихъ дѣтей. Тожь покладаю велику непохитну надѣю на Ваше милосердіе и сподѣюсь, що той фондъ небавомъ зросте до великои сумы.

Теперь власне въ сѣмъ сьвятôмъ Великôмъ Постѣ можете жертвувати свои лепти на те Боже дѣло за вôдпущене своихъ грѣхôвъ и на упрошене Божого милосердія для себе и своихъ родинъ. — Тожь еще разъ прошу Васъ не поскупѣть своихъ жертвъ и присилайте на адресу:

S. S. Ortynsky, 1105 N. 63 Str. Philadelphia, Pa.

Въ Філядельфіи, дня 4 марта 1908.

† СОТЕРЪ

Епископъ.

Заява.

Від часу основаня нашого дяко-уч. товариства, получив я много листів від моїх товаришів дяко-уч. так з галицкої як і з угорскої Руси, з всілякого рода заявленями і вопросами. Одні заявляють, що радо приступили би до товариства, але лиш під тим условєм, єсли Г. І. Борух, котрий ворожо виступає по ґазетах проти нашого руского Епископа яко голови нашої греко-кат. церкви, та який злучив ся з наґінниками до цареславя, не буде належати до дяко-уч. товариства. Другі запитують мене, чи я яко член О. Р. Бр., а до того видїловий, симпатизую з ворожою акцією, котру підняла ґазета „Правда" яко орґан „Общ." проти нашого греко-кат. руского Епископа, а тим самим і проти нашої греко-кат. церкви. А єсли нї, то чому не протестую проти їх паскудної роботи. На повисші заяви і запити моїх товаришів, заявляю всім, кого се дотичить, що слїдує:

По перве заявляю, що Г. І. Борух не був, не єсть, і не може бути принатий до нашого дяко-уч. товариства. А то для того, що, поминувши єго зарозумілість і заїлість в безперестанній борбі то з „попиками радикалами", то з цареславно-шизматицкими батюшками і протоєреями а тепер знову виступає проти нашого греко-кат. руского Епископа, котрому ще недавно на дяко-уч. конвенції сьвідомо і прилюдно зложив присягу вірности і послушеньства. Наше товариство Борухової натури поправляти не буде, анї за єго налогову злосливість не одвічає.

По друге заявляю, що я приступив до О. Р. Бр. з тим заміром і в тім переконаню, що се на правду „щиро-руска" робітнича орґанізація, котрої цілею буде боронити руских покривджених робітників, з їх греко-кат. вірою і обрядом від дочасних айриских опікунів і кудлатих насікомців з цареславної шизматицкої місії.

А що я в моїх переконанях і надїях завів ся, то се не моя вина. Нерозсудно підозрівають мене мої товариші, що я належу до такої орґанізації, що до половини воняє цареславною шизмою. Бо коли я приступив, то ще не було чути сего, та аж тепер воняє.

Тота мішана „атмосфера" повстала з того, що до О. Р. Бр. принимали греко-кат. членів і православно-цареславних, зовимих Росіянами „хахловъ", походячих по части з галицкої, а по части з угорскої Руси, котрі ложною аґітацією дали ся головно тим заманити, що будьто-би в цареславнім православію все по „жалости" получать даром. Тож одні тягнуть до лїса а другі до біса. Хотяй тих послїдних в О. Р. Бр. є о много менше число від перших. всетаки они „рей" провадять в Обществі, бо опирають ся на редакції „Правди", на котру платять всї члени а яка єсть однак власностію „компанїстів", через що редаґоване „Правди" зависить від „„компанїстів" а не від членів. Притім треба знати і то, що від коли „Правда" дістала ся „невиннымъ" підступом до рук „сватамъ" т. є. кандидатам на цареславних батюшків, то від того часу редакція „Правды" переміннли ся в second hand семинарію для кандидатів на цареславних батюшків. До якої цїли стремлять, тому і повинують ся.

Для редакторів „Правды" все „вороже", що від них не походить і їм користи не приносить Єсли они потрафили накинутись ще і на таку невинну і нікому не шкідливу річ як дяко-учител. товариство, в своїм ідіотичнім „примѣчанію" при кінци поміщеного протоколу з дяко-учит. конвенції, то „очень хорошо". У них лиш той дяк хорошій маладєц і патріот, що на їх користь працює і до цареславія людий намавляє. Але дякам, хотяй они суть робітниками і часто пренаслїдованими тулаками не вільно старатись о свою будучність і полекшене незавидної долї, бо то „ґаспадінамъ" редакторам не подобає ся. (Чому они настрашили ся так дяко-учительского товариства, можна порозуміти, але о тім потом.) На таку акцію, яку ведуть тепер редактори „Правды", не можна сей час дивити ся без презріня. Баламутити нарід, страшити утратою всего, що має, намавляти і переводити людий із греко-катол. віри і обряда, до православно цареславного деспотизму, то по просту злоба і запроданьство. Днесь, коли на американьску Русь, двигли ся вороги з цілою силою, щоб знищити єї найдорожший скарб, греко-кат. віру і обряд, торгають нашого Русина кождий на свою сторону, то редактори „Правды" не то, що не стають по сторонї кривджених. але ще наганяють людий ворогам до сітий. Понеже „Правда", яко орґан О. Р. Бр. уже від пару місяців змінила цїлком фарбу, поміщає ворожі статї і дописи проти нашого греко-кат. руского Епископа і то лише в тій цїли, щоби підорвати довірє народа до Него, а прихиляєсь явно до росийского шизматицкого епископа через поміщуванє в „Правді" похвальних дописей і статий цареславних з чим я не соглашаю ся. але узнаю се за здраду і запроданьство, тому я яко член і заступник предсїдателя О. Р. Бр. і яко Русин гр.-к. віри і обряда заявляю отсим прилюдно, що зриваю всяку звязь з цареславними „ребятами", дякую за мій уряд і перестаю бути членом О. Р. Братств.

Чиню се без жадної партійної намови, але з власної волї і переконаня. Що инше борба поєдинча, а що инше борба загальна: партийність, а Епископство то не „всьо равно". Не стаю по сторонї нї „мягких" нї „твердих" нї радикалів нї кацапів. Я завсїгди стояв і стояти буду при тих людях, котрі непоколебимо стоять при своїй греко-кат. вірі і обрядї, і при Епископі греко-католицкім, хоть би він із якой небудь партії походив. Лутше страдати з покривдженими людьми Божими, взирающи на начальника віри і совершителя Ісуса, ніж приліпляти ся по ложному обіщанію на довременную сладость сильних сьвіта сего.

Василий Тилявский.
бувший член і підпред. О. Р. Бр.

ДОПИСИ.

I.

З Скрентон, Па.

Вість про погибшого, за правду і волю народа, Марка Каганця, занесена тут на чужу землю, неначе грім поразила кожде українське серце.

Відчули се горе руського народа в Галичині, котрий так часто дає своїх найліпших синів під баґнети і кулї з наказу польско-шляхотского правительства, тутейші члени брацтва, відділу 123 Р. Н. Союза. Они відчули се бо і самим доводилось нераз терпіти кривду і понижене зі сторони гнобителів, і коли на мітинґу братскім дня 8. марця с. р. д. Петро Кирилюк промовив до серця зібраним членам і пригадав їм ту кривду, бо може декотрі, будучи довший час на вільній землї і призабули за ню, то кождий ставав духом в ряди борців і рад бувби скинути те ярмо, що від віків двигає наш нарід, хочби і з нараженєм свого власного житя. Щоб вшанувати достойно імя бл. п. М. Каганця, нашого народного мученика за народні права, повставали. всї. братя з місць і тим дали доказ, що вміють цінити братску,. мужицьку, робітничу кров, яку без пощади проливають. сторожі. шляхоцьких прав в Галичині, а австрийский уряд дивить ся на все те крізь пальці.

Відтак говорив д. Кирилюк, щоб в доказ співчутя для бідної вдови і сиріт, по бл. п. Каганцю, зложити деяку складку і бодай матеріяльно допомогчи єї в тій великій страті. По тім забрав голос д. Г. Мрикало і заохотив членів до жертвованя на ту благородну ціль. А хосен їх бесіди, помимо великого безробітя, оказав ся ось такий:

З каси братскої жертвовано 10 долярів. Члени брацтва зложили слідуючі жертви: Василь Булик 2 дол., Зен Хемій 1 дол., по 50 цнт:. Йос. Запоточний, Гр. Мрикало, П. Кирилюк, В. Гришко, Лука Курило, Гр. Бомба, Вас. Урманець, Гр. Расилик, В. Білецкий, Ів. Кирилюк, Дань. Холод, Оноф. Запоточний, М. Олеськів; Тим. Назар 35 цнт., Ігн. Чернявский 30 цнт.: по 25 цнт.: І. Язвиньский, П. Труш, Гр. Скавулич, Мих. Сова, П. Васильчишин, Йос. Тулеґлович, Ол. Мандляк, П. Язвиньский, Ф. Іванчишин, Яц. Павлишин, М. Яремчук, Ник. Дутчак, Ів. Сушник, Ів. Мрикало, Леон Палєнтп, П. Роженєвич, Н. Антощук, Ф. Мелїш, Віктор Касїньскі, Іван Менюк, Анд. Воробель, Ів. Бомба, Никола Хавтур, Гр. Запоточний. Ст. Порада, Ів. Тарас, Тео. Миськів, Вас. Груцеляк, Ст. Мелїш, Ів. Білецкий, Мак. Глух, Фед. Саранчук, Анд. Кузенко, Ів. Чучак Дем. Менюк, І. Малїновский, П. Мацьків, М. Волощук, Войтко Корійчук, Дембовскі, М. Яремко; по 20 цнт.: Мат. Боднар, Вас Штельмах, Ів. Мисюра; по 15 ц.: М. Пелеп, Петро Федьчак; по 10 цнт.: Ів. Дикий, Ів. Дучак, А Василик, Ант. Шрамович, Ник. Деконти, Н. Н.

Разом зібрано $21.80, а з братскої каси $10.00, що робить суму $31.80, котру відослано до редакції „Свободи", з жаданєм, щоб редакція враз з иньшими грішми, які зберуть ся на ту ціль, віддослала до старого краю на руки „Комітету для збираня жертв для вдови по бл. п. М. Каганцю".

На сїм місци належить ся подяка всїм жертводателям хотяй не за велику суму, але знаю, що она походить зі щирого серця, отже сердечне Спаси Біг!

В. Г.

II.

З Скрентон, Па.

В 10 ч. „Свободи" в дописи зі Скрентон було дещо сказано про нашого священника о. Яцковича. Тоє єму не подобалось дуже, бо як парохіянин єго сьмів про него правду говорити в ґазеті. Однак самому відкликати якось немав відваги і заперечити правди не було єму як, тому постарав ся о те, що мав бути скликаний мітинґ кураторів церковних і ті мали заявити, що то все неправда. Коли куратори вчули під церквою о що ходить не пішли на мітинґ і заяви жадної не хотїли підписувати, щоби не робити з дня ночи, та щоби не чистити превелебного з того багна, у якім він сидить. Не хотїли стати хрунями та заперечати правду, бо то що було в „Свободі" написано, то від початку до кінця правда. Слово неправди там нема. Як би то була неправда, то певно о. Яцкович відкликав би то сам. Але самому нема як заперечати правди, тому треба з людий робити сотворіня з рилами, щоби сяк-так себе очистити.

Чи то неправда, що о. Яцкович купує собі прихильників та поплечників пивом та вином? Нехай він пригадає собі як в р. 1907 на річнім мітинґу в часї виборів уряду парохіяльного давав підписаному і єще одному в своїм офісї по фляшці пива, щоби довідатись кого люди хотять вибрати урядниками — чи єго лизунів чи кого иньшого. Коли підписаний не хотів приняти пива тоді о. Яцкович понехав допитів. Гадав, що то Галичина, та фляшкою пива купить голос; шкода що ковбаси під рукою не мав.

Як єму ходить о нашу сьв. віру і обряд та як він перестерігає законів Божих показуєсь хотяйби з того, що дав одному чоловікови шлюб, котрий полишив в старім краю жену, помимо того. що о тім знав добре. Одного чоловіка, котрий прийшов до него і сказав єму, що той чоловік жонатий — витрутив за двері з офісу. В часї шлюбу того чоловіка прийшов один з краянів єго до церкви і коли той мав руку на сьв. Евангелію, почав єго спамятувати та відводити.

Тоді о. Яцкович казав єго випровадити з церкви, бо „він не має ту жадного бизнесу". Скажіть отче, що то неправда. Самі знаєте, що на то є сьвідки.

Одного дня я, низше підписаний, прийшов в власній потребі до о. Яцковича. Той наперед почав говорити а потім кричати і вадитись, чому я говорю межи людьми, що той чоловік, котрий взяв шлюб перед кількома днями, має жінку в краю. Я єму відповів, що знаю з того, бо мешкав разом з ним і читав листи від єго жени з краю. Зрештою єго краяни сьвідчили о тім. О. Яцкович сказав, що краянам не вірить, бо має лист з краю від сьвященника, що той чоловік тілько звів одну дївку (покажіть той лист о. Яцкович). Зрештою, коли він має лайснес з корту, то може дати шлюб, бо так говорить право американьске. На тоє я єму сказав, що наперед треба уважати на право Боже. На то о. Яцкович сказав, що наперед треба слухати американьского права, щоби нас люди мали за людий. На дальше моє запитанє, чи давби менї шлюб, колиб я єму приніс лайснес, хотяй добре знає. що я маю жену, відповів, що давби, бо то після права.

Показуєсь, що о. Яцковича не обовязують права Божі і він їх відсуває назад, — бо ті не дають долярів.

Скажіть отче, що то все неправда. Чи може не годністе повісти, бо метрика вінчаня того чоловіка вже в руках Впреосвященного Епископа. Але правда, ви говорили, що Впр. Епископ не має жадних прав, то ви Єго не боїтесь. А навіть колиби Він вас суспендував, то ви не приймете суспензії.

Щобисьте отче не нападали невинних людий і не посуджували, що то писав Юґас або хто иньший, та не сварились в церкві перед вівтаром, тому я заявляю, що допись я сам писав своєю власною рукою і даю своє повне імя і назвиско.

Іван Зубаль,
парохіянин церк. сьв. Іоана Хр.
в Скрентон, Па.

III.

ЗАЯВА.

Отсим заявляю, що я не годжу ся з „Спростованєм" в числі 12-ім „Свободи", яке заслали куратори парохії сьв. Івана Хрест. в Скрентон проти дописи поміщеної свого часу в 10-ім ч. тої часописи. Я зовсім на тім спростованю буквами „І. З. касієр" не підписував ся, нічого про се не хочу знати, та мій підпис дістав ся на „Спрост." проти моєї волї і переконаня. Противно, я з дописею в ч. 10-ім зовсім годжу ся.

Йосиф Запоточний,
кас. парохії сьв. Ів. Хрест. в
Скрентон, Па.

З Олифант, Па.

Давно вже не мали Олифантці приятности бути на рускім представленю. Аж ото дня 1-го марця в неділю дали наші патріоти аматорску виставу: „Арендар в клопоті". Тота штука чи не перший раз виставлена на американьскій Руси, вийшла цїлком вдоволяючо. Шкільна галя при церкви сьв. Кирила і Методия виповнила ся по береги, так що забракло навіть місця. Видно з того, що наші люди розуміють вагу театру.

Ролї відограли майже на рівні правдивим акторам. П. Ю. Козакевич ролю господаря І. Скритюка віддав так артистично, що мимоволї кождого хватав сердечний сьміх. Досить вдачно, але троха за тихо грала ролю Анни, жени Скритюка п. Катерина Грабаня. Ролю покутного писаря, Константина Швіндляньского віддав знаменито п. Михайло Біляньский. А вже ролю Сруля арендара відограв чисто по жидівски, п. Мефтодій Кісільовский.

Хто давно не видів клаптавого єврея галицкого, нехай жалує що не прийшов подивити ся, а бувби єго побачив на сценї з усіми вірними рухами. Ролю Леся сироту а вислуженого вже вояка відограв добре, та чи не за поважно, як для щасливого леґіня п. Іван Свала. Ролю Зоні, доньки Скритюка. непаче правдивої щебетушки-дївчини, віддала вірно п-на Марія Цюцюра. Лейбу, зятя Срулевого, відограв бездоганно п. Лешко Прокіпчак. А жидівского послухача Гарасима Дубину, хоч в кількох словах, але добре віддав п. Живан. От і се короткий перебіг гри аматорів штуки. Не місце тут когось хвалити, однак як гра подобала ся нехай доказом послужить хоч би і то, що аматори мусїли ту саму штуку на жаданє публики повторити єще раз дня 8. марця.

Другим разом вправдї за продощ не було тілько людий, що за першим разом, але вечерок був за се гарнїйший. Всч. о. В. Гривнак приокрасив єго еще кількома піснями, як: А звідси гора, — Козаченьку куда йдеш, і Хлопске весїлє.

Піснї сьпівали ся поміж актами штуки. Також кілька декламацій віддеклямовані дївчатами: Кобан, Шопей і Борсук причинили ся дуже до піднесеня вечерка. Шкода велика, що сьпівів і деклямацій не було першим разом.

Що до публики, то наші люди єще не доросли, щоби належито заховати ся підчас представленя. Шум, гук і галас зі свистами дуже перешкаджав, та годї було виразно почути слова на сценї задним рядам. Алеж то вже на наших театрах в Америцї не переводить ся!... Честь вам панове аматори за ваш труд, тим більше, що дохід призначений на нашу церков. Не тратьте охоти і на дальше працювати!

Участник.

Протест

І ЗАЗИВ ДО ГР. КАТ. ГРОМАД І КУРАТОРІВ.

Н 50

I.

Мітинґ парохіяльний гр. кат. церкви в Сайксвил, Па., відбувший ся в першу Недїлю в. посту дня 15. марта 1908, скликаний з справі запису церкви нашої на Преосьв. С. С. Ортиньского, уповажнив нас низше підписаних кураторів при церкві сьв. Тройцп в Сайксвил на внесенє о. пароха заслати до часописи „Свобода" слїдуюче письмо:

„Ми підписані куратори при церкві сьв. Тройці в імени цїлої парафії протестуєм проти нечеспих та безпідставних нападів на нашого найвисшого достойника церкви гр. кат. Епископа Преосьв. С. С. Ортиньского в часописи „Американьский Руский Вістник". Просимо проте сполки рускі орґанізації „Соєдиненіє", щоби ласкаво зволили заштапувати диявольску роботу Главного Уряду „Соєдиненія" вибираючи на конвенції таких урядників, котрі би не підкопували довіря народу до свого Архипастиря і не стягали ганьби і нечести на руский нарід.

Братя дорогі! не слухайте баламутів, котрим ходить лише о личні інтереса, але робіть так як здоровий ваш розум диктує.

Висказуєм при тій способности погорду для тих немногих сьвященників, що не підписали протесту против булї „Ea semper" з другими сьвященниками і заявляєм, що доти не змажуть чорної плями зі свого чола доки додатково не зашлють своїх підписів до Протесту.

Не хотячи забирати в Вашій часописи богато місця кінчимо окликом: Не даймо ся! Правда мусить побороти неправду!

Дано в Sykesville, Pa.
дня 15. марта 1908.

Куратори при церкві св. Тройці:
Михайло Масішак,
Николай Добровский,
Василь Тулепко,
Іван Курудз,
Іван Кропіняк,
Семан Прочко,
Петро Жидяк,
Михайло Шперлїнґ,
Павло Якубцьо.
(Печать.)

II.

Ню Александрія, Па.

Мітінґ греко-католицкпх парохіян зібраний на дни 15. Марта 1908 р. в гали церковній ухвалив на внесенє Алексія Кріля слїдуюче:

1) Коршмарям і покровителям що в найважнїйшій житєвій добі нашої гр. кат. церкви в Америці — в зьвірскім закукуріченю письмом і словом чернять нашого Владику висказуємо погорду.

2) Преосьвященному нашому Владиці Кир Сотерови Ортиньскому, мученикови за нашу сьв. гр. кат. церков і руский народ — складаємо щирі вирази глубокого співчутя, синівского привязаня і любови.

3. Нашу церков в Ню Александрії і праперти церковні ухвалюємо однодушно передати нашому гр. кат. Епископови С. С. Ортиньскому в опіку, а нашому комітетови церковному поручаємо занятпсь еґзекутивою правною сеї ухвали.

4. Протестуємо всї проти папскої буллї „Ea semper".

5. Домагаємо ся отвореня діецезії для вірників гр. кат. північної Америки.

6. Взиваємо братів Русинів Американьских:

До дїла братя! Наша справа чиста як слеза, сьвята! тож „з нами Бог".

Станьмо всї як один муж солідарно в обороні нашого Епископа, вискажім Єму всї обяви нашої любови і синівского послуху — а се буде для Него, Нашого Любимого Страдальця, кojючим бальсамом на зранене серце — вскріпляючою надією лїпшої долї церкви і народа, Юдам розжареним углєм на їх голову, а для сьвіта сьвідоцтвом, що ми сьвідомий народ, та умієм постояти за справу свою сьвяту.

Ню Александрія, Па.
15. марця 1908.

В імени Ню Александрійскої
рускої громади:
о. Петро Лучечко,
Іван Василишак, предс.,
Александер Кріль, касієр,
Мих. Іванюк, секр.,
Стефан Якимець,
Николай Чорнотович,
[illegible] Калина,
Василь Щуйко,
Іван Лаврів.
(Печать.)

„SVOBODA"
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
Ruth. Publishing & Exchange Co
Anth. Curkowskyj, editor.
Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879

„Свобода"
часопись для руского народа в Америці і орган „Р. Н. Союза", виходить що тиждня в Четвер і коштує:
в Америці на 12 місяців...$2.00
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америці на 6 місяців.....$1.00

Оплачувати газету треба все-гда з гори.

Гроші треба посилати в реґістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (мони ордер). Money order, то є карточку, котру діставете від почтаря або агента на експресовім офисі, пішліть нам, Бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
"SWOBODA"
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби єго адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

ПРОТЕСТ проти папскої буллї.

(Конець)

VI. Шеста точка: „Ся булля викликала на цілім Сході соблазнь і зродила увасаднене підозріне, що Римска Церков не є матерію для всіх із нею з'єдинених, йно для декотрих тільки вибраних, а вже найгірше, що Римска церков дає привілеї богатым, а гордить бідними, що певно не є по воли Христа Бога".

Число східних зростає в Америці з кождим днем і прийде час, коли східні як не перевисшать так певно зрівноважать ся з западними. Доси не була марна надія — навернути всіх східних до католицкої віри і сотворити церков сильну проти всяких еретиків, так, щоб католицка церков не перишала і числом вірних і числом церквей всяких Лютеранів, Методистів, Кальвінів і т. д., а й навіть на самім Сході, де лютує схизма, можна буде надіятись в короткім часі много навернень до католицкої віри.

Буллю „Ea Semper" проголошено в цілім сьвіті соблазнились всї східні навіть католики і відвернулись від Римскої Столиці. Явно се пишуть і говорять, що Римска Церков є упереджена і ворожо настроєна проти всіх східних, чого доказом подавва булля про гр. кат. Русинів в Америці. Із сеї буллї навчили ся вони, як говорять, що Апостольска Столиця веде нещиру політику зі Сходом, але дає привілеї лиш сим, що можуть за привилеї добре заплатити; убогим же народам, хоч би він був найвірнійший і найбільше привязаний, погорджає Римска Столиця зому як раз, що убогий. Се підносять тепер вороги католицкої церкви під небеса, голосячи, що в Римскій Церкві нема духа Христа Бога, котрий давав першеньство убогим і проповідав им евангеліє і дав знак св. Йоану Крестителеви, що наблизилось Царство Боже та що Він післаний Бог-Отцем як Спаситель на се іменно, щоб голосити евангеліє убогим. Дійстно, руский народ вбогий; но в Бозї надія, що в незадовгім часї доріднає він иньшим народам. Лиха доля одначе хотіла, щоб як раз в сім часї бідности появилась про него ся нещастна булля; тим-то є се неможлива річ, щоб народ міг інакше думати, не знаючи причини, за-для якої Св. Апостольска Столиця понижила й його так дуже перед цілим сьвітом. Є одже таке переконане, що Сьвята Столиця не є матерію однаковою для всіх із нею з'єдинених, йно що має отверте серце лиш для богатых. Щоб запобігчи сїй загальній соблазни, що повстала на цілім сьвіті у східних католиків і не католиків, а яка болесно діткнула також нас, низше підписаних сьвященників, предкладаємо ось таку резолюцію: „Зваживши всі в протесті наведені причини, ставимо слідуючі жаданя:

а) Наш епископ нехай має власть звичайного епископа над всіми гр. кат. церквами в З'єдинених Державах і нехай сю власть одержує безпосередно від Сьвятої Столиці, або, коли се неможливе, нехай буде утворена гр. кат. дієцезия пенсильванійска, до якої належалоб безпосередно також всї инші гр. кат. церкви в З'єдинених Державах.

б) Нехай будуть знесені сї артикули: III, V., XI., XVI., XIII., XIV., XVII., XXII., XXIII., XXVIII., XIX., XXX., XXXI., XXXVI.

в) Нехай будуть змінені слідуючі артикули:

1) I ий артикул повинен звучати так: Іменоване гр. кат. епископа для З'єдинених Держав півн. Америки задержує собі виключно Апостольска Столиця, одначе предкладаєсь ся 3 кандидатів більшостю голосів гр. кат. сьвященників, перебуваючих в З'єдинених Державах що найменше 3 роки.

2) II-ий артикул повинен звучати так: Руский епископ остає під безпосередною властию Апостольскої Столиці і під наглядом Вашинґтоньского делеґата, але повну і звичайну епископску власть одержує від самої Ап. Столиці.

3). IV-ий арт. Церков і церковні добра мають бути перенесені на імя гр. кат. епископа.

4). Х-ий арт. Пропустити слова: „І місцеві епископи", а відтак слова: „Лише безженний від тепер на далї"... могли бути допущені до сьвященничого стану.

5). XII-ий арт „коли безженний або вдовець.." пропустити.

6). XX-ий арт. Слова зглядом требів змінити так: „означувати треби має сам гр. кат. епископ."

7). XXV ий арт. слова: „Нехай знають" аж до слова „вилявати" пропустити.

8). XXVII ий арт. Долати сї слова: „Обоє стають в своїм обряді аж до смерти".

9). XXXIV-ий арт. так повинен звучати: Зглядом дітий уроджених в З'єдинених Державах Америки, так хлопці мають йти за обрядом батька, а дівчата за обрядом матери.

10). XXXII ий арт. повинен звучати так: Супружества заключають ся після обряду жени і перед парохом жени".

11). XXXV ий арт. повинен звучати так: „Хлопці йдуть за обрядом батька, дівчата за обрядом матери".

Щоб усунути всяке непорозуміє між народом з Угорщини а народом з Галичини, щоб уникнути інтриг (підступів) схизматиків, нехай називає нас Сьвята Столиця після до теперішнього звичаю в Америці, значить „гр. кат. Русини, або Русини гр. кат. обряда", а не „Русини руского обряда".

Нехай сьвята Столиця зволить повідомити Апостольского делеґата, щоб він відложив правосильність і виконане буллї „Ea semper" аж до часу, поки ми не одержимо відповіди на поставлені нами резолюції; сего жадає грозача небезпека із сторони цілого народа, що готовий перейти радше на схизму, чим узнати сю буллю. — Ми сьвященники поруч причин наведених проти сеї буллї добавляєм заразом і се, що, як народ перейде на схизму, сьвята Столиця має подбати про ціле наше удержане, хиба, що зноси(?)вавши всї наші жалї, дасть нам знак — покинути се імя „католікос". Додамо і се, що в тім самім дни, коли булля прийшла лиш до дечиєї відомости, величезне число вірних греко католиків (6.500) покинуло католицку церков. Се число росте скоро з кождим днем.

Предкладаючи отсей протест Вашій Сьвятости маємо сильну надію, що нас не відкинуть, но вислухають тим паче, що ми розкрили у стіп Ваших всї наші раны, які нас давлять, із щирого серця та з благородним наміром.

Цілуючи ноги Вашої сьвятости, єсьмо найвірнійшими синами:

(Слідують підписи).

Еміль Міґалї церков сьв. Михаїла, Плезент Сіті, О. Михаїл Бісига цер. сьв. Мих. Донора, Па., Ант. Мглей, цер. П. і П. Лізд сей Па., Алек. Медвецкий, цер. Пресьв. Богор. Йонґсгавн О., Еміль Шереґелї цер. Пр Богор. Чарлерой Па., Вартол. Туткович, цер. сьв. о. Нік. Вутлер, Па. Юлій Настелій, цер. Пр. Д. М. Монессен Па., Йосиф Гавула цер. сьв. Духа Аллеґені, Па., Нік. Іванчук, цер. Й. Хрес. Мікіспорт, Па., Нік. Іванчук. церков П. і П. Амбрідж. Па., Петро Лучечко, цер. Пр. Д. Мар. Мікісракс, Па, Ром. Волинец цер. сьв. Мих. Савт Форк, Па. Нік., Стефанович, цер. Й. Крест. Питсбурґ Па., Нік. Підгорецкий цер. сьв. Мих. Фивіксвіл Па., Мих. В. Балог цер. Й. Крест. Питсбурґ Па., Алек. Голотняй цер. Й. Крест. Гомстед, Па., Юлій Орос, цер. сьв. Ілії, Гомстед, Па., Іван Грабар цер. Пр. Дів. Диквенс, Па., Ів. Сабов цер. П. і П. Плимавт, Па., Іван Сабов цер. Кир. і Мет. Бервик, Па., Мир. Данилович, цер. Благов. Сайксвіл Па., Мирон Данилович, цер. о. Н. Форт. Сіті, Па. Т. Двуліт, цер. П. і П Ґрейнвіл Н. Й, Вас. Гривнак цер. Й. Крест. Сиракюз, Н. Й. Вас. Гривнак цер. П. і П. Авбирн, Н. Й. Алексей Пеленьский, цер. Й. Крест. Ню-арк. Н. Дж., Ириней Яницкий, Пасаік, Н. Дж., Ілія Ґойдич, церков Й. Крест. Бріджпорт, Кон., Валентин Ґорзо де Білка, цер. сьв. Тройци Бріджпорт Кон., Вол. Ванярский, Манчестер, Н. Г., Йос. Чаплиньский, цер. сьв. Юрія, Ню Йорк, Н. Й., Петро Понятишин, цер. Благовіщеня, Рамей, Па., Петро К. Кешеляк, цер. Ілії Бруклин, Н. Й, Евген Гомічко цер. П. і П. Пассаік, Н. Дж. Гавр. Чопей, цер. Й. Крест. Перт Амбой, Н. Дж., В. М. Мірошай цер. о. Н. Йонкерс Н. Й. Тома Сабов, церк. Й. Крест. Байон Сіті. Н. Дж., Теодор Чорний, цер. сьв. Й. Крест. Гавк Рон, Па., Дмитро Добротвор, цер. сьв. Мих. Йонкерс, Н. Й. Дмитро Добротвор, цер. П. і П. Пікскіл, Н. Й., Алекс. Улицкий, цер. сьв. Юр. Ню Йорк, Н., Й. Н. Струтиньский Чікаґо Илл., Вол. Стех, цер. Пр. Д. М. Деслодж Мо., Андр. Каміньский Елизабет, Н. Дж., Алекс. Гумецкий, цер. П. і П. Джерзі Сіті Н. Дж., Іван Дорожиньскій, цер. Й. Крест. Буфало Н. Й., Іван Фекула цер. о. Нік. Трой, Н. Й., Стефан Макар, цер. П. і П. Ансонія Конн., Роман Залїтач, цер. Пр. Трой. Ню Брітин Конн. Е. Артимович, цер. сьв. М. С. Клер, Па., Нік. М. Молчаній, цер. Усп. Пр. Б. Фриленґ, Па., Іван Гр. Констанкевич, цер. Преображенія, Шамокин, Па., Е. А. Кубек цер. Пр. Д. М. Маганой Сіті, Па., Ів. Велигорский, цер. сьв. Юр. Майнерсвіл, Па., Пав. Сембратович цер. П. і П. Мт. Кармель, Па., Н. Мартяк, цер. Й. Крест. Гезлетон, Па., Алек Пристай, цер. Пр. Д. М. Макаду, Па., В. Сполітакевич цер. сьв. о. Нік. Ст Клер, Па., Нестор Дмитрів, цер. Пр. Д. М. Нортгемтон, Па., Алек. Нозяк, цер. Пр. Д. Н. Гезлетон, Па., Теоф. Обушкевич, цер. Всїх сьвятих, Олифант, Па., Орест. Злоцкий цер. Лансфорд, Па., Ст. Поляньский, цер. сьв Мих. Аллентавн, Па., Алек. Дудиньский, цер. сьв. М. Савт Шарон, Па., Алек. Дудиньский, цер. сьв. Йосифа, Торонто, О. Алек. Дудиньский, цер. сьв. Анд, Мінґо Джункшен О., Нестор Воляньский, цер. сьв. Н Буфало, Н. Й., Ал. Петрашович, цер сьв. П. і П Браддок, Па., Пав. Ставровский, пер Пр. Д. М. Травґер, Па., Ст. Ґулович, цер. Пр. Д. М. Брадевіл, Па., Нік. Сагадош цер. Пр. Д. М. Джонставн, Па., Василь Волошин, цер. Пр. Д. М. Віндбер, Па., Йосиф Лукач, Клевеланд, Па., Алексей Вайда, Марблеґел, Па. Григорій К. Цмайло, цер. П. і П. Карнеґи Па, Іван Коротнокі цер. сьв, Духа, Филаделфія, Па., Вік. Коваліцкий, цер. сьв. М. Барнесборо, Па., Е. Бурик, цер. Й. Крест. Клевеланд, О., Володомир Петровский, цер. сьв. Юр. Ню Йорк, Н. Й., Еміль Бартош Філядельфія, Па., Мих. Лисяк цер. Олифант, Па. Мих. Митро, Олд Фордж, Па., Теодор Ладомирский, цер. сьв, Духа Джессуп, Па.

Народне віче в Брукліні, Н. Й.

„Посрамленіе Цареславних".

За стараннєм братства Пресв. Тройцї відбуло ся дня 14 марця б. р. віче народне в гали „Dewey" 76 North 6 Street в Брукліні.

Народу вібрало ся около 700 головно місцеві Русини, а прибули також деякі гості з околиць.

Вічем проводив д. Мих. Заверуха, предсїдатель братства, секретарювали д. Павло Муж і д. Гр. Тимчишин. По привітнім слові предсїдателя виголосив реферат в справі руского Дому Еміґрацийного о. Н. Підгорецкий в Ню-Йорку. Справа се заінтересувала незвичайно всїх присутних і викликала живу дискусію, по котрій вибрано місцевий комітет, котрий має старати ся приєднати як найбільше членів для Еміґр. Дому.

До комітету входять: Мих. Заверуха, Павл. Муж і Стеф. Білас.

Братство Пресьв. Тройці зголосило свое приступленє з вкладкою на I. рік 25 дол., а на дальші роки по 10 дол.

На загальне домаганє прийшли на порядок дневний справи церковні і місцеві. Віче висказало свое негодоване, що місцевий священник о. П. Кешеляк, мимо запрошеня, не явив ся на зборах своїх парохіян. Треба знати, що о. Кешеляк в початку був за устроєнем віча, але опісля в о-бавя, щоби на вічу не запали ухвали против буллї і апрашскихъ епископів, не тілько, що сам на віче не явив ся, але в додатку заказив в церкві людам брати участь в тім вічу.

Но нарід помимо того явив ся численно.

На внесене одного з вічевиків, ухвалено, зажадати від о. Кешеляка, аби в церкві заохотив людей до підпираня справи Еміґрацийного Дому.

Відтак піднесено справу аґітациї цареславного конзуля росийского за утворенем росийскої церкви межи бруклиньскими Русинами. Щоби бруклиньскі Русини порозуміли ся добре, яка то є „казьонна" (державна) росийска віра і на кім опирає ся она в Америці, то о. Підгорецкий предложив відписи чартеру росийскої церкви в Ню Йорку і права, яке сойм нюйорского стейту в Albany, N. Y. затвердив для росийскої місії в державі Ню Йорк на жадане політичних аґентів росийских.

I.

Копія чартеру росийскої церкви в Ню Йорку:

„Ми, підписані ґраф Cassini, амбасадор росийский, і Waldemar Teplow, ґенеральний конзуль для Спол. Держав, тепер узнані і приняті за таких через Сполучені Держави, хотячи заінкорпорувати Російску Православну церков св. Николая в Ню Йорку, яко христіяньску православну католицку церков всхідного віроісповідання, на підставі 50-го параґрафу устави о релігійних товариствах сим підписуємо і уряджаємо та зголошуємо той цертифікат як слідує:

I. Імя церкви має бути: Росийска православна церков св. Николая в Ню Йорку.

II. Головним місцем для Богослуженя того церковного товариства має бути в дільници Manhattan, міста Ню Йорку, стейту Нюйорского.

Для ствердженя того ми підписали і приняли той цертифікат дня 18 Новембра 1899.

Ґраф Cassini,
амбасадор росийский.
Waldemar Teplow,
ґенер. конзуль росийский.

(Дальше потверджає notary public правдивість повисших обох власноручних підписів).

Той чартер зголошений і зарекорпорований в корті 21 Нов. 1899.

Хто заложив церков в Ню Йорку?

Сей чартер показує, що росийский амбасадор і конзуль, аґенти царя росийского, бо в чартері нема ані одного слова о св. синоді або о якім небудь епископі, а навіть о сьвященику.

Чияж не єсть се чисто цареславна політична церков? А до кого она належать? Чи до народу, чи до церковників, чи до старостів церковних?

Ні!

Она належить лишень виключно до 2 цивільних людей: агентів царя російского.

Тепер москалю хоть би зпід Горлиць, знай, на кого і на що ти платив до тепер?

II.

Витяг з права о релігійних товариствах в стейті Ню Йорку.

„Параграф 50:

Цертифікат заінкорпорованя незаінкорпорованої християньскої православної католицкої церкви всідного віроісповіданя мае бути витягнений і підписаний через спеціяльного відпоручника заступника царского і через ґенерального консуля російского для Сполучених Держав, котрі вістали узнані за таких і приняті через Сполучені Держави.

Коли подае ся о заінкорпороване церкви, то та церков буде мати імя, яке буде подане в зголошеню.

Параграф 51.

Відпоручник царский і консуль ґенеральний російский в Сполуч. Державах узнані і приняті за таких і їх урядові наслідники, будуть все силою свого уряду тростісами кождої заінкорпорованої християньскої православної католицкої церкви всхідного віроісповіданя в тім стейті. Тростіси кождої такої церкви мають власть назначувати і зміняти платню парохови і его асистентови, котрий зістав принятий або наданий відповілно до прав і звичаїв дотичної церкви“.

Ви цареславні дурисьвіти! Кажете, що греко-католики на місце Христа поставили собі за голову Папу, а ви кого поставили собі за голову? Се право в стейті нюйорскім доказуе наглядно, що головою вашої церкви, е виключно цар, которого в Америці заступае амбасадор в Вашінґтоні і конзуль в Ню Йорку. Чому ви не заінкорпоровали ваших церков на патріярху царгородского, если ви дійстно православні, як себе величаете! Отже ви не православні, а царославні.

Ви падлюки! Нас перед людьми висміваете і нашого епископа, що есьмо католиками, а самі називаете себе католиками перед анґликаками, бо встидаете ся правдивої своеї назви „Цареславний“.

Чому ви себе не заінкорпоровали під назвою „російска православна церков“ а лиш під назвою „християньска православна католицка всхідного віроісповіданя церков“. Чому? Ми вам тепер відкриемо! Се зробили ви хитро, в надії, що може вам удасть ся захопити в свої шпони побаламучених галицких москвофулів, котрі все себе так само називають. О. Теофиль Обушкевич вчить ціле жите і все проповідуе в „Правдѣ“: „що ми есьмо християнско - православні католики восточного віроісповіданя!“

В сю лапку, признаемо, удало ся вам злапати горстку москалів з Горлиць, в Mt. Carmel, Jersey City, i Manville. Але се не ваша заслуга, але татунця Обушкевича і его здеморалізованої клїки. Но від тепер дальші ваші надії даремні, бо коли в Бруклині нарід довідав ся про ваші лайдацтва, то одночасно висказав найнизшу погорду цій цареславній місії в Америці. Оклики „Ганьба“, „Проч з нима“, „Зволоч“, „Ошуканці“ не умовкали і ухвалено слідуючі резолюції:

I. Русини бруклиньскі заявляють, що суть і на все останутъ вірними синами рускої греко кат. церкви.

II. Взивають всїх чесних Русинів по других плейзах, аби гнали від себе російских аґентів, жандармів і шпіонів в расі і без раси так, як се зробили Русини бруклиньскі.

III. Висказують погорду і обурене таким часописьм як „Свѣтъ“, „Америк. руский Вѣстникъ“, „Правда“ і „Поступъ“, котрі важать ся болотом обкидати нашу церков і нашого епископа.

IV. Віче виказуе свій жаль до місцевого священика, що не старав ся противділати аґітації цареславних аґентів в Брукливі, так, що доперва сусідні сьвященики о. Улицкий і о. Підгорецкий, на запрошене братства прибули людей перестеречи і відкрити правду.

V. Віче одноголосно рішило подати на руки амбасадора російского в Вашінґтоні протест против царя російского і его ряду, що важить ся обертати рублї, стягані при податках з бідного і з голоду гинучого нашого українського народу на нечестиву місію за цареславіем між не Росіянами в Америці.

VI. Віче взивае св. російский синод, щоби наказав своїм батюшкам дійствуючим в Америці, аби они місто розбивати наш спокійний християньский нарід, аби радше зачали навертати відпавших від них Росіян, або в Канаді духоборів і прочі многочисленні секти, які виродили ся в російскій церкві.

VI. Віче одноголосно крикнуло 3 рази „Ганьба“ російскому епископови о. Плятонови, що позваляе свому духовеньсву і орґанам „Свѣтъ“ і „Поступъ“ зневажати нашого греко-кат. епископа, коли сам е якимсь епископом; узнано его яко чоловіка без всякої віри.

На загальне жадане і задля спізненої пори, рішено устроїти еще одно подібне віче в тій самій гали 76 North 6 Street Brooklyn, N. Y. в суботу о 8 вечер дня 28 марта б. р.

Запрашаемо всїх еще раз до численнїйшої участи, бо на тім вічу буде відчит о „безробот̀ю, его причинах і самооборона“ і другі важні та займаючі справи.

Найкрасший результат з віча був сей, що ухвалено основати школу для дітей і читальню для старших; братство Пресьв. Тройци підняло ся знайти до 2 тижнїв відповідну галю.

Рішено устроювати так віча по других місцевостях.

На тім закінчено віче і по молитві учасники розійшли ся домів в як найкрасшім настрою.

Brooklyn, N. Y. 19 марта 1908.

За уряд віча:
Мих. Заверуха, предсідатель 78 N. 7 Street.
Павло Муж, секр.
Григ. Тимчишин, секр.

Відправа ґаспадіну Ю. Жатковичови редакторови „Р. А. Вістника“.

Понеже п. Жаткович, редактор Вістника в своїй ґазеті, число 9 те в стеклих нападах на нашого Преосьвященого Владику, межи иншим також ложно і безпідставно оклеветуе его будьтоби він збирав жертви по американьских парохіях на Джерзиситску церков сьв. Петра і Павла, дальше, що будьтоби наш Владика віддалив сьвященика, котрий для „викраиньского віська“ не есть зовсїм tauglich, — і що „викраенцам“ удалось захватити Церков під свою власть, що та Церков в великих довгах і що Українці не годні самі сплатити, бо старо-руска партия, відорвалась і перейшла на православіе і прч. і прч., Тому ми, низше підписані тростіси і комітетові Церкви сьв. А. Петра і Павла запитуемо ся пана Жатковича: чи у вашій гарбузячій мозґівници справді поперевертало всьо до гори ногами? Чи вся ваша клевета на Преосьвященного Владику, така справедлива — як ся? Єсли всї ваші скажені клевети такі, — то справді коло вас зле! Ми деяким людям не хотіли вірити, що ви до чиста збожеволіли, але тепер віримо та радимо вам як найскорше удатись до дому божевільних. Ратуйте здоровле, бо такого сьвітила угорско-американьска Русь зі сьвічкою не найде. Але заки там підете, то підождіть, напружіть що сили ваші помішані баробол̀ї в вашій мозґівници наверніть ваші ослячі кляпи, і слухайте що ми вам на вашу божевільну клевету відповідаемо: Преосьвященний Владика на нашу Церков не збирае ніяких жертв; будьте цілком спокійні! Преосьвященний анї не думав з нашої парохії видаляти сьвященника, але ми, тростіси, писали аж дві прозьби до Преосьвященного, щоби змінив нам сьвященника, а то в тій цїли щоби погодити ворожі партії. Та се було против волї Преосьвященого, який рішучо заявив нам що се не зробить доси, доки аж сам наш сьвященик, о. А. Гумецкий, добровільно для добра Церкви на се вгодить ся; се і сталось. Наш бувший сьвященник, А. Гумецкий, котрий боров ся з нами против цареславних аґентів, які хотїли видерти нашу церков, з'еднав собі ворогів, котрі з револьверами нападали его в помешканю, листи безіменні з погрозами писали до него і если лиш могли б то були б живцем его у гріб закопали (людці — мимоходом кажучи — замотеличені хулїґанами такими як ви) — отже-ж о. Гумецкий за обговореню з церковными тростісами для спокою, для добра церкви, добровільно зрезиґнував без найменшого жалю до нікого. Та аж тогди доперва Преосьвященний вгодив ся дати нам сьвященика иншого. — Панімаете, Підкарпадский? Дальше кажете, що Українцям удалось захватити під свою власть церков. Та ми, ґаспадін, не захватили, но рвали від цареславних аґентів як псам із зубів, ми Українці галицкі, та не під нашу власть, але віддали під власть нашому Епископови, тому кому ся се належить. — Епископови належить ся церков, а вам — як бачимо хиба батіг...

Дальше болить вас гарбузяча голова, що наша Церков мае богато довгів — і що ми, Українці не годні самі сплатити, бо „старорусска“ партия перейшла на цареславіе. Дух сьвятий з вами!.. ми не дуже богато таких „старорусских“ щиро-давців стратили. Ми стратили кілька махерів, подібних вам, котрі хотїли брати — а не давати на церков. А нас, галицких, як ви називаете „Украенцов“ есть стілько' що випаде 10 на одного „старорускего хруня“, котрі вирекли ся своеї церкви і народности, та пішли за чортівскою наукою, тою, якою ви начиняете ваших угорских русинів.

Сей довг, який тяжить на нашій церкві не есть нічим великим в порівнаню з вартостию ґрунту і церкви. Ми при помочи Божій дамо собі раду, самі, ми еще не захорували на голови, як ви, пане Жаткович. Огож не мучте дармо ваші клепки — не нарушуйте нашої громади, бо вам до неї зась, і еще раз зась! Зверніть вашу пику до батога!... Алеж бо ви, пане „Преосьвященний“ Жаткович взялись за церковні справи, хоть у вас самих не видно ні крихітки побожности і моральности. Кричите на українських сьвяшенників. Ану покажіть хоть одну парохію, де суть українські сьвященники, чи там люди відріклись від своеї гр. католицкої церкви, свого обряда, своеї народности... ніт! Не найдете!... Там найдете ґарні музикальні сьпіви, читальні, школи представленя театральні, концерти, словом там найдете правдиве жите і поступ. Ану подивіть ся позаду тих „щирорусских“, що то ви їх так підносите під небеса. — Але правда — се ваша робота, бо ви такого „патріотизму“ учите!.. Таж нам Владики, яку би роботу не зачав, хотяй би она була найкрасша, найпожиточнійша, — то ви все на ню плюете і все клевечете перед народом, щоб лиш підкопати довіріе у народа до него. — Помимо того, що нарід протестуе, плюе вам такій в ваші сліпі очи, плюе на вашу скверну роботу, — то ви сего не хочете видіти ані чути, бо їтесь сьвітла, а боретесь за темнотою! Ви знаете, що як би ваші люди осьвідомились, то ваші сінокоси раз на все скінчать ся. Ви належате до тих старих хулїґанів і зацофанців, до тих відвічних черваків, котрі точать і жруть коріня руского поступу і національности, осьвідомленя та всьої ідеальної народної роботи. Так, паноньку!.. Сему ми не винні, що ви не знаете тих „Украинцов“. Треба було ходити до школи, вчитись історії, вродитись Русином, — а не мадяроном, котрий учив ся в Magyar Orsaky, а приїхавши до Америки, скомпонував собі, на свою руку якусь тарабарщину „сице во преки тому“ і назвав сей дурний жарґон „Русскимъ литературнымъ языкомъ подкарпатскимъ“. Ну, та се нас не болить. Ми знаемо, що лисий вродив ся лисий і згине лисий. Лиш не нарушайте людий невинних, не брешіть, бо и на собак найде ся також — наморднин.

Jersey City 18 Marta.

Теод Лабовский предсїдатель.
Ст. Милянович секр.
С. Ядловский касиер.
Іван Падла.
Н. Пупчик.
Г. Підлиплак.
К. Кирчів.
А. Сандович.
Т. Хвалик.
А. Павелчак.
Ів. Хомяк.

Спростоване на спростоване.

В числї 12-ім „Свободи“ подало трох кураторів церковних спростоване що допись зі Скрентон, надрукована в 10 ч. „Свободи“, полягала на ложи і видумці. На се ми підписані заявляемо, що хотяй не знаемо хто ту допись писав, але слово в слово була она правдива і оперта на фактах. Ми булиб не давали сего спростованя, если булибисьмо не бачили підпису Іоана Лежинского, але нас то мерзить, що чоловік котрий занимае кілька урядів при тутешній церкві, потрафить бути таким двовиеним і анї очей не прижмурить. Та чиж не сам куратор Лежинский виговорював поміж людий і розніс як курка харкотине, що о. Яцкович почастував Стефана Вахаля двома пугарами вина і радив його записати церкву на айриш, ского бискупа? То не штука написати спростоване, що допись була не правдива, але треба переходити точка за точкою і уарґументувати що в ній було ложного.

Ми позволямо запитати ся підписаних кураторів в чім була та лож і видумка і будемо переходити точка за точкою із дописи в 10 числї „Свободи“.

1. Най доведуть нам ті три куратори, чи підписав о. Яцкович протест против папскої буллї? Днесь, коли весь руський нарід в Америці (з винятком хрунів, прм склад) добивае ся своїх прав церковних і протестуе против буллї, котра понижае наш обряд і шле громадно протести, лише кількох попів мадярских уважали за непотрібне протестувати, ми маемо їх боронити і за свої плечі ховати? Скажіть самі чи не наносили би ми сором на себе і чи колись наші діти не мусїли би ся встидати за нас?

2. Чи не сам приверженець о. Яцкович і куратор Юрко Пайдич виявив на верх намову записаня церкви на айришского бискупа, і чи не сам підписаний Лежинский ровносив то поміж людий?

3 Звідки куратори можуть знати, що о. Яцкович не сколектовав від молодих, від одної пари 3 дол. а від другої 5 дол. для епископа Ортиньского, коли они при тім не були а на то суть сьвідки, що так. І як можуть перечити три куратори, що о. Яцкович не купив позволеня за 10 дол. у айришского бискупа для одної пари що хотїла побрати ся коли о тім сам о. Яцкович говорив.

4). Коли о. Яцкович Русин, то чому не говорить зі своею родиною по руськи і своїх синків вже підрослих хлопців, не навчить бодай тих кілька слів „Їм руських хліб“, але за те по мадярски добре міндяють?

Ви ховаючи о. Яцковича поза свої плечі, самі звалялисьте ся перед руським народом, котрий буде вас уважати зарівно як і тих попів що протесту не підписали, зрадниками свого обряда і народности.

Знаючи, що Редакція „Свободи“ не може уділити місця 300 підписам, тих людей що однаково з нами против вас думають а мешкають в Скрентон, то гадаемо що і тих кільканайцять підписів вистарчить.

М. М. Югас, Василь Білецький, Іван Зубаль, Гринько Мрикало, Федор Миськів, Василь Гришко, Стефан Меліш, Федор Піндзьола, Йосиф Капустій, Тимко Параска, Михайло Волощук, Никола Добряньский, Юрко Крайківский, Кирило Волощук, Яцко Люлик, Іван Бойко, Зиновій Хемій, Клим Вітошиньский, Павло Ратушний, Александер Мондляк, Андрій Костич.

СПРАВИ „СОЮЗА".

Отець духовний „Союза":
о. Стефан Макар, 'Phone 46—12
11 May St., Ansonia, Conn.

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1906—1908.

Предсідатель:
Константин Кирчів,
140 Essex St., Jersey City, NJ.

Місто-предсідатель:
Іван Париляк, Terryville, Conn.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніта, Lansford, Pa.
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Ф. Полянка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія.
о. Л. Левицкий, Shenandoah, Pa.
Осип Стеткевич, Shamokin, Pa.
О. Калакука,
91 S. Washington Ave. Scranton, Pa.

Головний організатор:
Семен Ядловский,
Box 73, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Союз" — одинока русcко народна організація в Америці.

Принимає членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерти члена кляси „А" (ціле посмертне) $1000.00,
В разі смерти члена кляси „Б" половину посмертного $500.00
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А" 400.00 дол.
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б" 200.00 дол.
Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.
В разі утрати: а) обох очий ніг або рук $1000.00,
б) одної руки, ноги або ока $200.00.
Сли отець родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Важне
для П. П. Секретарів Р. Н. Союза

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союза, посилає ся так: на money-order ах або чеках виписує ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але враз в виказами до Голов. Секретаря. Головний секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретар.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза", кожде братство приналежне до „Союза", повинно мати отсї книжки:

1) Книжку членів (іменослов).
2) Книжку місячних вкладок.
3) Книжку касову і протоколову.

На сї книжки повинно кожде братство заслати 5 долярів до каси „Союза"

Посмертні вісти.

✝

ЮЛІЯ ВЛАДИКА, жена Махайла, члена Р. Н. Союза, від. 53 Pittsburg, Pa. померла 3. марця б. р.

МАРІЯ СУХИНЯ, жена Гната, члена Р. Н. Союза, від. 87, Lancaster, N. Y. померла 23. січня 1908 р.

Вічная память!

Ч. 483. КВІТ $1000.00

на тисячу долярів, котрі п. Юліянна Добош отримала яко посмертну запомогу по своїм мужу Ілько з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Юліанна Добош.

Сьвідки:
Григорій Когут,
Іван Пізнак,
Мих. Кадубець.

Від місцевого Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 76.
Григ. Гінда, секр.

Ч. 493. КВІТ $200.00

на двіста долярів, котрі п. Павло Машляк отримав яко надзвичайну запомогу за утрату зору ока з Гол. Каси Р. Нар. Союза в Америці.

Alden Sta., Pa. 17. Марця 1908.
Павло Машляк.

Сьвідки:
Андрей Юрчак,
Юрій Гавриляк.

Від місцевого Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 72.
Прокіп Судик, предс.,
Ник Галайда, секр.

Ч. 395. КВІТ 4888 корон

на тисяч долярів (4888 корон), котрі п. Марія Заприлюк отримала яко посмертну запомогу по своїм мужу Михайлі з Головної Каси Рус. Нар. Союза в Америці.

Станіславчик, 6. Мар. 1908.
Марія Заприлюк (на жадане підписав Ігнатій Моргун).

Сьвідки:
Ігнат. Моргун,
Тимофт. Моргун.
Іоан Дяків, війт.
Ігнат. Моргун, секр.

ПОДЯКА.

Я, Марія Заприлюк, отримала від Головного уряду Р. Н. Союза 4.888 корон яко посмертну запомогу по своїм мужу, Михайлі Заприлюк. Сердечну подяку отсим складаю Голов. урядови Р. Н. Союза.

Станіславчик, дня 6. Мар. 1908
Марія Заприлюк.

Рух
відділах Р. Н. Союза.

ANSONIA, CON. бр. сьв. П. і П. від. 10. вибрало слідуючий новий уряд: Бодонь Ф. пред., Жураь Н. з. пр., Ромцьо П. секр, Патинок Гр. з. секр., Глива В. кас., Глива І. з. кас. Мітинґи: в послідну неділю в місяци з німецкій гали на Maple Str., Ansonia, Conn. о 2-ій год. по пол. Адр. Peter Romcio, Box 123, Seymour, Conn.

П. Ромцьо, секр.

MAHANOY PLANE, PA. бр. сьв. Прор. Ілії, від. 28 подає до відомости, шо вибрано новий уряд: В. Роман пр., Гн. Стець кас. Ів. Пустельник секр. Мітинґи в другу неділю по першім. Хто не явить ся по раз перший на міт. заплатить 5c цнт. кару, хто другий раз буде вимазаний. Адр.: John Pustelnyk, Box 4, Mahanoy Plane.

Ів. Пустельник, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в "Свободі" по ціні одного цента від слова за одев раз. Гроші треба присилати наперед.

ДЕ Є

Василь Вудич, родом з с. Михлівці пов. Турка, Гал. 7 літ уже в Амер. і має бути в Скрентон, Па. Хтоб о нїм знав, або він сам нехай пишуть на адресу:

Nykolaj Wundycz,
Box 229, Ambridge, Pa. -14

ДЕ СУТЬ

Іван і Семан Кошілчак, з Лабівця, пов. Новий Санч, Галич. Хтоб о них знав, або они самі зволять зголосити ся на адресу:

Mary Koshilczak,
Box 25, Canora, Sask., Canada.

ШУКАЮ

своєї жени Анни Балик, котра лишила мене місяць тому назад, забрала 3 дітий і пішла десь в Михайлом Ґбур. Єсли хоче колись зі мною жити і дітей наших не посиротити, то най ся верне назад тепер, аби наша праця не пішла марно, бо колись буде за пізно. Хтоби о нїй знав зволить дати знати на адресу:

John Balyk
727 Scranton Str.
Scranton, Pa.

ПОТРЕБА ДЯКО-УЧИТЕЛЯ.

Руска гр. кат. громада в Ansonia, Conn. потребує сейчас дяко-учителя. Услівя принятя такі: 1) добрий голос, 2) наука шкільних дітий що дня, 3) наука нотного сьпіву, 4) поміч в читальни, при театральних виставах і т. д. Громада може платити від 35 до 50 долярів місячно і доходи. Висота пенсії зависить від здібности і спситу учителя. Єслиб зголосивший ся дяко-учитель був принятий а не відповідав виж згаданим вимогам, тобто не умів вести хорального сьпіву та не умів учити дітий, сьвященик видалить его сейчас. Зголошеня треба надсилати до Rev. St. Makar, Ansonia, Conn.

За церк. комітет:
Т. Ціркот, предс.,
-14 П. Пелеш, секр.

НА ПРОДАЖ

1) 28 морґів ґрунту в Устю Рускім, а до того і громадский ліс. Заміняю рівнож за американьску фарму або дім.

2) 275 фунтів руских дзябових черенок від 6 до 28 пунктів і всякі книги.

Голосити ся до:
D. Saley 6—13
Bridgeport, Conn.

— Спис жертводателів із брацтва сьв. Григорія в Смок Рун, Па відд. 135 Р. Н. Союза на вдову і сироди по бл. п. Марку Каганци: По 25 цнт. жертвували: Н. Джмелик, П. Ґересевич, Д. Фриг Ю. Бігун, Ю. Пацалатий, Ф. Качар, Ф. Андрейко, Ю. Лучка, М. Калинич, Ю. Шица, Ф. Гальчарик, Ю. Шовтис, Подкаліский, Гр. Королїньчак, А. Ґеферт; по 15 цнт.: Ів. Єнджик, П. Цапар, Гр. Завійский, Гр. Яким, М. Оляновский; по 10 цнт.: М. Лазоришин, Гр. Ґондор, З. Пахолок, І. Стронґоский, С. Ґлушко, Ф. Явірницкий, А. Вацлавский, С. Саламашак, М. Колесар, А. Гадчак, Г. Стронґовский, Гр. Пилип, Д. Літовчак; Д. Матей 5 цт. Разом $5.85.

Опікуни Американьских Русинів.

Теперішний главний председа, Джан Угрин, від „Соединенія" єсть по народности Словак і був „еванґелік" а не римо-католик, як то перед тим далось було чути о нїм. Отже Джан Угрин задля свого бизнесу: пива і паленки приняв гр. кат. обряд, та нїби став ся таким славним Русином, котрий хоче нинї нашого Владику учити, що він має робити.

Настоящії греко-католики на послїдній конвенції в Вилксберн Па. вибрали его персону за председу, бо кождому делеґатови купив соломяний капелюх. Джан Угрин удостоїв ся високої чести і нинї голосить: „ze to ja mam zastupovac 22 tisac udoh i chranic nasu vostocnu viru pred vrahami". Бож то не єсть як будь Джан Угрин все потрафить підложити свою славну пику під статю не одного превелєбного, або папиЖатковича. В послїдних часах від тої чесної компанії показались поміж людьми листи, в котрих наказують: „Ne dajce cerkvi na Episkopa. Ne virte svojim popom-pjatolizacam, bo oni podostavali od Episkopa cervoni pasi i za to cahaju cerkvi na neho. A ked oni u vas vsitko vikonca, tak vasu faru musa zohabic, bo Episkop jich da na druhi fari, i tam zas svoju robotu budu koncic, a ked uz vsitko vikonca — Episkop jich potom porobi profesorami v seminariji." От якого то підлого способу уживають ті чесні людкове. Они видять, що ніяк не годні пошкодити Владиці, гадають, що може в такий спосіб удасть ся їм свого доконати. Розуміесь, що з того нїхто нічо собі не робить, бо то суть самі брехні Угринової і Жатковичової Ко Розумні люди говорять так у нас: Ми би ся радували, якби ми того дочекались, аби наш сьвященик носив червоний пас котрий він би дістав від Владики. Се сьмішне і дивне; цікаво чому то они ще так в „Вістнику" до тепер не писали, лишень так по тайки роблять, по фарисейски і лицемірски.

Другий знов спаситель Руси, се Жаткович, котрий то руску українську бесіду називає „польско-русїньскім жарґоном", а свою тарабарщину, називає літературним язиком (!!?) Такий той літературний его язик, що якби пес з'їв, тоби ся встік. Жаткович допера в Америці научив ся по трошки тої тарабарщини, бо в Magyar orszag він не потребував бути Русином, та лишень для бизнесу став називати себе Русином. Той Жаткович плете і се і те в „Вістнику", хоче доказати що то за одні тії Українці, та ніяк му тоє не удаєсь. Деж Жаткович знає, або де коли читав Історію Руси? Жаткович лишень учив ся о Кошутах, дещо о Польщі і то все. Чому то Жаткович не пише в „Вістнику" кілько в Галичині єсть Русинів? Не пише, бо він того не знає. Жаткович гадає, що Галичина, то ціла Польща, бо не має понятя ні про Історію руско-українську ні про ґеоґрафію... ....

Ой панцю! Звідки ви приходите до того аби ви учили других і редаґували руску „газету", коли ви о тім ані понятя не маєте? Знайте о тім, що галицкий руский хлоп, далеко культурнійший від Вас; він і знає і любить свій язик і хоронить его перед нападами ворогів. Тому засї таким неукам аби они називали ваш язик польским жарґоном. Ви маєте на стілько безличности зачисляти себе до Русинів, Ви який в дома инакше не говорите, лишень по мадярски? А ваші діти що? Знають хоть одно слово по руски, або може они признаються до Русинів? Як ви можете других учити коли ви своїх дітий не научили рускости. Се встид і ганьба тому рускому народови, котрому ви так потрафили очи засліпити та якого хліб ви до тепер майже за дармо їсьте!...

І ви з роду і переконаня мадяр сьмієте нападати нашого Владику в „Вістнику", та берете ся Єго учити по руски писати і говорити?!

Подібний тим двом панкам єсть пасайский москвофильский архидяк, котрий в своїй Ольшаници кінчив академію: дві чи три клясї. Той архидяк має себе за дуже високо-ученого і великого писателя, ба, і татунцьо Обушкевич недавно в „Правді" его зачислили до писателів, они також хотіли, аби Епископ радив ся в Боруха, Жатковича, Угрина — а ті би єму дали інформації як поступати має ту в Амернці. Борух написав брошуру, в котрій тиш самі брехні і напасти на чесних людий. Також зладив якусь книжку за для свого бизнесу, де описав пасайскі дві церковні громади і тої назви, що то Історія Американьской Руси. І такого писателя як Борух москвофильскі посіпаки страх як величають. А вже хто як хто? А татунцьо Обушкевич певно не мали спаня від радости і утїхи, наколи побачили свій плід виданий із їх сїмя. Тепер знов Борух зачинає боронити московских посіпак в Галичині в роді Маркових, Глєбовіцких і т. п.; межи прочим він зазначив, що професора Ґецева провалив український кандидат, бо укр. голосували на жида а на Ґецова ні.

Ґаспадіне Борух, ану прочитайте ще раз тії числа ґазет з минувшого року, хотьби в „Ґалічанині". Чи не при першім голосованю вийшов народний кандидат Вячеслав Будзиновский в Бучачи? А Ґецїв дістав около 150 голосів; і по щож ви дурниці плетете, що Українці голосували на жида? Хтож то є той Ґецїв, котрого Борух так боронить в мачусї „Правді"? Проф. Ґецева я знаю лично і можу о нїм найлїпше посьвідчити, коли Борух его не бачив ані его не знає. Се чоловік неморальний, котрий з жінкою взяв розвід, а сам волочить ся з всякими розпустницями; чоловік без найменшого характеру і чувства та любови до руского народу; сей Ґецїв тримає з Ляхами, зі старостою Бернацкім яко „поржондни старо-Русін"; в Бучачи руска інтеліґенція не хоче з ним нічого вспільного мати. Той Ґецїв яко „поржондни старо-Русін", аби помогчи повалити Ляхам при сегорічних виборах народного кандидата, дра Даниловича, в Бучацкім окрузї, також кирикив своєю нїби кандидатурою з намови Бернацкого і Генр. Баденього. Певно Бадені приобіцяв єму вільний вступ до своїх дївок за тую підлу роботу.

Через сего Ґецева в Коропци жандарми закололи цілком невинного чоловіка Марка Каганця. Мачоха „Правда" не вспімнула ані словечком о тім, бо то був гайдамака.

От такими то г. Борух і прочі кнутопоклонники заступають ся і заслоняють ся перед сьвітом!

Так ликуй і радуй ся Американьска Русе, що можеш повеличатись ту, на вільній земли своїми виродами та опікунами в роді Угринових, Жатковичів, Борухів, та Джерзиситских посувачів. Стій з заложеними руками та приглядай ся з далека на тую підлу хрунївску роботу! Лиш, щоби колись не було за пізно!

Михайло Бабій.

Моя відповідь г. Борухови

Наша пословиця каже, горбатого і могила не випростує.

Так і з вами, ґаспадін Борух. Не для пса кавбаса, не вам братись до письменства, бо то не штука під чиксь допись підписати ся! —

Спитаетесь може пов. читателї в чім діло? Ось річ така!

Ґаспадін Григорієвич Борух хотів мене публично очернити в „Американьско-Рус. Вістнику" як і в сестрі его „Правді" за то, що я на виразне жадане товаришів моїх, предложив на мітинґу дяко учительскім Преосв. Владиці „изданіе" визше згаданого ґаспадіна. —

Ось що я Вам ґаспадіне на те скажу:

Моїм, як і товаришів моїх було сьвятим обовязком представити Пресьв. Владиці чоловіка в особі Боруха, котрий яко автор в своїх „изданиях" сіяв деморалізацию в народі, а тим самим, щоби нарід недумав і несудив руских дяко-учителів такими, яким есть один безхарактерний Борух.

Встид і ганьба, що поміж нами найшла ся така зєкала як сей ґаспадін, тому зовсїм слушно зі сторони дяко-учителів, що хотіли такого падлюзу з мітінґу викинуть. Се є одинокий спосіб поступованя з людьми так мерзкими як Борух.

Беріть тепер панцю на розум: що єсли служите церкві, то не служіть чорту — а противно, єсли служите чорту, то тримайтесь его а не удавайте що служите церкві і Богу! — а впрочім яке дерево такій его плід. якій Борух така і его базгранина, т. е. безчесна, безхарактерна, безлична, безвстидна і підла.

Що до о. Стефановича, то могу тільки то сказати, що о. Стефанович ніколи не потребував і не потребує моеї помочи, тим більше не намовляв ані неровказував менї. — А що дурисьвіт Борух судить з того, що він сам був і есть знарядом обмани, нехай других чесних людий в то не мішае, бо що ґаспадін Борух есть здрадником, фарисеем і хрунем о тім ціла америцка Русь знае.

На слово „ради хліба" могу тільки то сказати, що я „ради хліба" виповняю тільки ті обовязки, які мій стан дяко-учительский вимагае. Противно же, Борух ради хліба запропащуе свою душу, свій стан, ставить себе на найнизшим степени людскости щоби тілько виповнити волю своїх мандаторів. На сей раз нехай се вистане.

І. Костюк
дяко-учитель.

ВСТУПАЙТЕ ДО РУС. НАР. СОЮЗА.

Наша церков і її вороги в Америці.

Пише о. П. П-н.

(Дальше).

А такий вже є порядок на сьвіті, що всяке товариство, коли хоче зватись товариством, мусить мати законну, уповновласнену голову. Голову мусить мати фамілія, що є найперши товариством на сьвіті та завязком і підвалиною кождої держави; голову мусять мати ріжні товариства просьвітні чи фінансові корпорациї — голову мусять мати навіть такі товариства, як товариство ,,чорної руки" — голову мусить мати і держава, котра нічим не є лиш великим з'орґанізованим товариством, спілкою людий. Що держить прим. Австрію, Росію, З'єдинені Держави півн. Америки в купі? Певно, що цісар, цар, президент, одна форма правліня, однодільні, спільні закони, котрих всі мусять слухати, спільність інтересів... І коли-б так не стало на якийсь час в Америці президента, ані його заступника, віцепрезидента, чи не прийшло б до страшної анархиї, до панованя товпи, до терору, до замотаня і запутаня, до такої домашної війни, що її великі і могучі З'єдинені Держави Америки мусіли б розпасти ся на кусні так другі, чужі народи їх пожерли б... Коли проте кожда держава, як хоче устоятись, мусить мати голову, якийсь осередок, котрим тримала б ся держава в цілости, так, чи можна помислити, щоб Христос Бог, ся воплочена мудрість міг лишити свою видиму церков, свою державу на земли без голови, без центра, осередка, через який булоб заховане єдинство його віри, єдинство його церкви, котрий бувби найвисшим судиєю у всіх спірних питанях віри,, дисципліни і т. д.? Як жидівска синаґоґа в старім Завіті мала поставлованого самим Богом первосьвященика, мемов Папу, щоб задержана була єдність і цілість служби Богу, так само церков Христова, якої старозавітна синаґоґа була лише прообразом, як би тінею, мусить мати якусь видиму голову, видимого Первосьвященика, щоб захоронена була єдність і непомильність Христової віри, Дуже красно порівнує сьв. Апостол Павло церков Христову з людским тілом. ,,Бо як-ж в одному тілі маємо многі члени, усі-ж члени мають не одно діло, так многі ми — одно тіло в Христі, по одному-ж один другому члени"*). Як в людскім тілі всі члени творять одну цілість і получені суть в головою тай голова розказує, а члени слухають, виповняють се, що голова розказує, так само і в церкві Христовій всі вірні становлять одну цілість і мусять бути злучені в найвисшою, видимою головою, якій вони мусять підчинятись[1]). Справді, церков без найвисшого управителя булаб тим самим, що армія без ґенерала, корабель без капітана, стадо без пастиря, або людске тіло без голови...

До чого впрочім доходить церков без голови, бачимо найліпше на протестантах. Як ріжно понимають вони науку Христову? Одні вірять в те, другі в тамте, а иньші знов в що инше; одні вважають правдою се, що у других є фальшом і навпаки... Тай ріжнять ся між собою не лиш в річах меншої ваги, але й в найголовнійших засадах віри... І через те сект у них тілько що не міра. В самій Анґлії було вже в 1873 р. аж 83 секти[2]), хоч анґлійска церков між протестантами ще найліпше з'орґанізована тай признае виразно бодай короля своєю головою, має одже який такий авторитет, осередок в справах віри; ну, а в Америці, то бачимо вже не десятки, а цілі сотки всіляких менше і більше христіяньских сект протестантизма; ось в наших часах закладав ,,апостольско кат. церков" якийсь-там Ілия Дові, (Elias Dowie) що оголосив себе чудотворцем і назвав ся сам ,,Ілия II. пророк", а який в дійсности показав ся звичайним собі ошуканцем; навіть якась стара баба, Mrs. Eddy Beker закладае так названу ,,христіяньску відомість" (Christian Science), що має головною цілию лічити хорих без помочи лікарів, лиш христіяньскою, так сказати іспововою, вдохновеним. Протестантизм є лише близько 400 літ старий, а вже розбив ся на тілько сект; а що буде за других 400 літ? Роздробить ся так, що остаточно буде мусів сам собою впасти. Дійстно, кардинал Ґіббонс замічае зовсім слушно, що таке множество христіяньских сект, що взаїмно себе поборюють, є скандалом христіяньства і найбільшою перепоною до укристиянення поганьского сьвіта.

Так, Ісус Христос не міг неустановити для своєї видимої церкви видимої також голови. — Само собою розуміеть ся, що як довго жив Христос на земли, був він сам також і видимою головою своєї церкви — о скілько можна говорити, що тоді вже церков істнувала. Коли-ж вознїс ся Христос на небо, лишив ся він і на дальше головою своєї церкви, але невидимою, а на видиму голову своєї церкви, своїх вірних, він хотів когось поставити і так дійстно поставив. І зділав І. Христос зовсім так, як ділає прим. король чи цар, коли на довший час виїздкае із своєї держави, із свого краю. Такий володар установляе якогось заступника, намістника, котрому дае власть, котрий має на його місце (сего володаря) управляти веслом державним і котрому піддані мають бути слухняні — но він сам остае таки дійстним, правдивим володарем, хоч перебувае якийсь час поза границями своєї держави. Саме так Ісус Христос, коли покинув сю землю, поставив сьв. Петра своїм намістником, як би ґубернатором і дав йому повновласть — бути керманичем своєї (Христової) церкви, хоч дійстним, справдішним керманичем лишив ся і на далї сам Христос, лише невидимим. Сьв. Петро править церквою видимо, в імени Христа, або радше се Христос, котрий через сьв. Петра (через сьв Духа, що стоїть при сьв. Петрі) управляе церквою[1]). Чи ясно тобі, шановний читателю?

(Дальше буде).

*) Посл. до Римлян XII, 4.

1) James Card. Gibbons: The Faith of Our Fathers; стор. 25

2) Histor. polit. Blaetter 1878, том 72, стор. 191.

1) Глядп більше у Dr. Jakob Schmitt, Erklaerung des mittleren Deharbeschen Katechismus; том 1., стор. 448.

Кацапські перли.

Отсе Вам, читачі один образок, як виглядають кацапські посли вибрані до львівского сойму. Як цілий вислід виборів до Льв. сойму показав, то ветхая девушка ,,абщерусская партія" найшла собі коханця — а именно віддала ся ціла і з тілом і з душею на лакейскі услуги польській шляхті, Вправді се не дуже гонорове утримане, але щож робити — ріжно на сьвіті буває. Суть на сьвіті такі дівчата, що з своєю любовію цілком не дорожать ся — у них кождий з улиці має до дівочих ласк повне право, як довго може лиш заплатити. На таку дівчину війшла також і ґаліцко абщерусска партія підчас послідних виборів. Возьмім хочби таку ,,перлину", яку вислали абщеросси до сойму у Львові, як ґаспадін Богдан Криницкий. Ось що пише про нього часопись ,,Діло": Ґаспадін і radca Криницкий дійшов до ролї ґаліцко рускего депутата такими шляхами, що ніяк їх промовчати, бо себ була велика кривда для москвофилів, колиб сьвіт не міг побачити хоч одного еґземляра російсько-польских мішанців. В часї цілої виборчої компанії гнув ся сей твердий патріот перед всіма; вибираючи ся по мандат, найперше запевнив собі поперте намістника ґр. Потоцкого, а доперва потім затвердила его кандидатуру московська ,,Русская Рада". Потому як ,,доблестный борецъ" справив собі польські запрошеня на збори і зложив візити передовсім Полякам в Богородчаньщині. Его аґітація була незрівнана: перед москвофілами виставляв себе Москалем, перед Поляками Поляком, Поляки — хоч сьміяли ся з сих блазеньств твйорд го кандидата, але попирали его, щоби повалити ненависного їм укр. соц. дем. Др. Новаковського. Розуміє ся, що підчас такого кандидованя не обійшло ся так ж і без дової прикрих для ґаспадіна посла випадків. Коли ґаспадін radca вернув з виборчої аґітації, яку відбував під опікою жандармів і замельдував ся у президента суду, п. Саганка вивязала ся між ними така розмова: ,,Do jakiej partyi pan właściwie należy? Czy do Moskali"? На се д-р Криницький аж сполотнів тай каже: ,,Ależ broń Boże! Ja nie mam z nimi nic wspólnego"! — ,,No to Pan pewnie należy do Ukraińców"? — питае дальше п. Саганек. — ,,Ależ broń Boże! Ja ich i znać nic chcę", була відповідь д-ра Криницкого". — ,,No to proszę pana jakaż jest właściwie ta pańska partyja, — спитав президент. ,,To jest polsko-starorusko-konserwatywna partya" — вицідив д-р Криницький. ,,Jakiż jest właściwie program tej partyi, bo ja, o ile się na polityce rozumiem, nie znam takej partyi"? — спитав з іронічною усьмішкою президент. — ,,Nasza partya chce żyć w zgodzie z Polakami" — відповів бодро ,,господин-radca", надіючись мабуть признаня із боку своего шефа. Але чесному Полякови зробило ся мабуть гидко дивити ся на такий занепад всякої політичної моралї — і на тім розмова урвала ся.

От вам ,,истинно рускій" борець і заступник народа! А між послами ,,русско народними" е таких Криницьких богато, цілий москвофильський клюб, се самі ,,Криницькі". Москвофіли в Галичинї вступили ,,на новый шляхъ"... шлях політичної проституції.

Книжки

які можна дістати в складі книжок ,,Свободи":

Америка ....15 ц.
Ангил та пустельник і т. і. .15 ц.
Біблія велика ....2 дол.
Борба кляс і чому робітники орґанізують ся ....15 ц.
В Старім і Новім краю....25 ц.
Гріхи міліонерів і т. п. С. 7..15 ц.
Дещо з історії. православної місії в Америці ....10 ц.
Дещо про зьвірята ....30 ц.
Дві левади і т. п. С. 5. .....15 ц.
Дорога любови, то Божа дорога. С. 6 ....15 ц.
Драгоманів ....25 ц.
Еміґрант ....15 ц.
Жовнїр ....10 ц
Журавлї ....10 ц.
Житє Ісуса Христа ....1.50 дол.
Житє зарібки, орґанізації і т. п. в Сп.ол. державах.....15 ц.
Земельне питанє ....15 ц.
Зуб за зуб ....10 ц.
Казки про Жидів ....15 ц.
Історія Руси з образками ..10 ц.
Капітал і праця ....15 ц.
Книжка Рахункова ....50 ц.
Марія ....10 ц.
Многострадальний народ, огляд історії українського народу ....20 ц.
Навернений Грішник .....20 ц.
Народний рух австро-угорсдких Русинів ....15 ц.
Новий Завіт ....4 дол.
Образки і загадки ....10 ц.
Оповіданя ....15 ц.
Оповід. про заздрих богів. 10 ц.
Про відступників від рос. православія ....10 ц.
Про нутро землї ....25 ц.
Підземні скарби ....25 ц.
Поминик померших душ 10 ц.
Покуса ....10 ц.
Псалтир ....1 дол.
Релігійні вірованя старинних народів ....20 ц.
Розмова Поляка з Русином 10 ц
Смерть ....10 ц.
Стародавні казки та оповіданя ....15 ц.
Степові люде ....15 ц.
Страйк ....20 ц.
Стріляй на смерть, робітнича драма...................15 ц.
Унія в Америці ....20 ц.
Хто з чого жиє ....15 ц.
Які то є люди на земли, з 20 образками ....50 ц.
Як мужик ходив до царя правди шукати ....15 ц.
Через кордон ....15 ц.
Якої нам треба науки ......5 ц
Руско-анґлійский тлумач ..60 ц
Польско-анґлійский тлумач 60 ц
Коляди ....15 ц

Молитвенники в красній оправі

Бог Надежда моя ......2.50 дол.
Хліб Душі ....2.50 ,,
Druh Duszi ....1.50 ,,
Druh Duszi (в звич. опр.) .75 ц.
Молитвенник малий ...1.50 дол.
Вінець ....1.50 ,,
Зборник ....2.30 ,,

Також можна дістати:

Книжочки колекторскі церковні ....10 ц.
Книжочки Братскі ....10 ц.
Метрики хрещеня ....3 ц.
Метрики шлюбні ....3 ц.
Метрики смерти ....3 ц.

Пишіть на адресу:

Swoboda,

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Н 52

ПОЗИР! ПОЗИР!

Звертаємо увагу усїх Вп. Родимцїв що единоким уповноваженим до пересилки грошей на стейт Конектікот є

ГАВРИЇЛ ДЗЯДИН,

130 Main Str., Derby, Conn.

який є нотаром публичним і має кавцію в стейтї в сумі 10.000 долярів.

В всякій справі удавайте ся лиш до него. Він виробляє повновласти, контракти купна і продажи і т. д. Полагоджує справи військові як увільнення від асентерунку, контролї, вправ і т. и. Продає шифкарти на всї лінії корабельні. Міняє і пересилає гроші до всіх країв.

Тому, Родимцї, проч з чужими а удавайте ся лиш до:

GABRIEL DZIADYK,
130 Main Str., Derby, Conn

Одинокий руский адвокат і нотар на цїлу Америку

Доктор прав

ЮЛІЯН ЧУПКА

Конзулярний комісар.

Полагоджує всї справи в Галичинї Процеса спадкові і ґрунтові. Відбирає гроші від довжників. Справи військові. Споряджує контракти, повновласти і всї инші документи. Переправджує інтабуляції і всї вписи гіпотечні.

3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA
Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL. D.
P. O. Box 372. WILKES-BARRE, PA.

Для хорих.

В всяких Ваших слабостях удавайте ся до свого, а не чужого. У мене достанете лїків на всї Ваші слабости.

Зїле на біль грудий	25 цнт.
Вода на очи	50 „
Масть на рани	25 „
Медицина на зуби	10 „
Кроплї желудкові	25 „
Медицина на біль голови	25 „
... на свербленя тїла	50 „
Мед. против жїночих недуг	50 „
Мед. на ревматизм	100 „
Мед. на біль крижий	50 „

Якийлїк не є вимінений, достарчу ся на жадане.

Проби медицини даром. Не вставляйте ся тілько написати, що Вам бракує а дістанете і лїкарство і пораду. Гроші висилати нижше доляра в почтових марках, а вивше на моні ордер або в реджестрованім листї. Адресуйте:

TEODOR REVAK -15
P. O. Box 348 Desloge Mo.

Dr. E. J. LARKIN
Дентист. 40-08

Офіс отворений від 7-ої рано до 8 ої пополуд. В недїлї від 10-ої год. рано до 12 полуд.

24 Elizab th Street, Derby, Conn

ВСЇ РОБОТИ ҐВАРАНТУЮТЬ СЯ.
Офіс коло Derby Gas Company.

K. G. CIESLAK,
ФОТОГРАФ.

Єсли хочете з малої фотографії зробити великий портрет, то пришлїть менї малу фотографію, а я Вам з неї зроблю таку велику як лиш хочете.

2737 PENN AVE.,
12th & CARSON STS. S. S.
PITTSBURG, PA.
710 BRADDOCK AVE.
BRADDOCK, PA

THE FIRST NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.

Капітал $50.000.00. Надвишка нероздїлені зиски $93.000.00

Заснований 1864 року.

Найстарший Народний Банк в Скулкил Кавнтї.

Провадить загальний банковий бізнес. Видає міжнародні моні ордери, драфти і пересилає гроші до всіх частий сьвіта Позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послїдних 5 лїт і виносять тепер около $500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна его бачити в офісі: від 8 ої до 10-ої год. рано, від 2 ої до 4-ої попол., від 7-ої до 10-ої вечер.

Old P'hone 1269—B

Dr. Teofil A. Starzynski
ЛІКАР.

Лічить всїлякі хороби, жіночі, мужескі і дїточі — совістно. Вилїчене, єсли можливе, ґварантує.

Години урядові:
від 8 до 10 рано,
від 12 до 3 пополудни,
від 7 до 9 вечер.

15th Str. S. S.
PITTSBURG, PA.

HOWARD ALBERT,
Аптикар.

Продає всїлякі лїки по найнижших цїнах. Лїки Севери.

ЛАНСФОРД, ПА.

Harry E. Paul.

Робить камінні нагробники, хрести, памятники.

Рог Пайн і Маркет улиць,
ПОРТ КАРБОН, ПА.

ДОКТОР ШТАЇН.

Урядує: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обідї 7 до 9 вечер.

8 E. Oak St., Шенандоа, Па.

Стефан Рябець

має у себе найлїпші напитки, циґари і папіроси. Має також добре заряджену ґросерню.

СПРОБУЙТЕ!

Mahanoy Plane, Pa.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK

Капітал і Надвишка $700.000.00
Депозити 4.700.000.00

Пересилає скоро гроші до краю, продає шифкарти, виробляє контракти, полагоджує справи військові, а від вложених грошей платить 4 процент.

Банк сей затверджений ґоверментом стейту.

Розмовитесь в нім по руски.

Рог 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

РУСИНИ! Єсли хочете дістати добру і тану домовину і щоби похорон виносив Вас як найтаньше, удайтесь до:

JOSEPH COLWELL,
180 MAIN STREET,
DERBY, CONN.

Telephone Calls Office 52-2.
„ „ House 18—2.

А подякуєте і пізнаєте чесного чоловіка.

Той золотий зиґарок даром

красний, окладаний з обох сторін, гарно вироблений, в осередку дорогі камені, як також тримає добре час. Зиґармістри в сторі цїнять его $23.00 Ґвaрантований на 20 лїт.

Ми хочемо пару людей в кождім містї **помочи нам адвертайзувати** наші доброго гатунку файки і цигаретовий тютюн, ґатунок до якого билисте звиклі курити в Европі, і котрий Ви любите.

Ми пішлемо Вам за $6.00 вартости нашого тютюну, всякого рода, Австрийского, Боснянського, Російского, Турецкого і Герцеґовиньского. Скоро отримаєте нам тютюн дайте знати і спробовати своїм приятелям, а они охочо розкуплять всьо від Вас і певно всї схотять щобисьте заохдержували більше про них. Богато наших помічників в адвертайзованю, пишуть нам що просто продають за 6 дол. наш тютюн скоро го дістануть.

Дайте Вашим приятелям нашу адресу так, щоб знали где купити в пришлости того тютюну. За тую услугу від Вас дамо Вам наш гарний 23 дол. золотий годинник задармо.

Памятайте що гроші будуть звернені будь котрому костумерови єсли буде незадоволений.

Пришлїть нам наперед 50 цнт. почтовими марками решту 5.50 дол. заплатите С. О. D. в Вашім експресовім офісі при одержаню пакунку. **Зиґарок і тютюн буде в тім самім пакунку.** Посилаємо з позволенєм оглянути заким заплатите.

Єсли пришлете нам цїлу суму т. е. 6 долярів з гори через Money-Order або в реджестрованім листї, ми Вам пішлемо яко **осібну премію** зовсїм даром, гарний золотий ланцушок вартости 2.50 дол.

Особи, замавляючі з Канади мусять надсилати цїлу належитість з гори враз з замовленєм. Ви не потребуєте побоюватись посилаючи нам наперед гроші, понеже ми есьмо відвічальною фірмою і робимо так як і говоримо т. є. кождому незадоволеному гроші звертаємо.

Ся оказія буде за короткий час, тож ордеруйте сейчас.

Адрес: **European Tobacco Co.**
DEP. 51. 33 LEONARD STR. NEW YORK

ТОВАРИСТВО ТОРГОВЕЛЬНО ПРОМИСЛОВЕ

„Сокільский Базар“

стоварищене зареєстроване з обмеж. порукою у Львові.

Вписове 2 кор. Удїл 25 кор. Стопа процентова від вкладок 5 пр.

ПРОДАЄ:

Вишивані сорочки від 2—5 долярів Вишивані обруси 10 - 20 дол. Ланцушки з пацьорків по 1 і 2 дол. Пояси з пацьорків від 2—5 дол. Гуцульскі киптарі від 5-10 дол. Гуцульскі фартухи від 1-5 дол. **Козацкий мундур від 25-100 дол. Сокільский мундур** від 12-20 дол. **Козацкі шапки від 1-2 дол.** Гуцульскі вироби з дерева вибивані пацьорками, як тарелї, пушки, коробки — цїни ріжні. **Портрети крейдкові з фотоґрафії по 3 доляри. Перешискі картки українські окрашені вишивками.** Сьвяточні і инші по 2 центи. Картки з гербом України Лев і св. Михайла по 4 цнт. Такі самі портрети по 20 цнт. Портрети Шевченка Хмельницкого і инші в рамах по 10 дол. **Українські монограми до гафту цїла книжка 335 монограмів 3 дол. Книжки до вишивання доляр 1 піл.**

Замовлені річи висилаємо зараз, на порто належить присилати: За посилку 5 Kg. платить ся 1 дол. Русини! жадайте від купців наших толярів. Льокуйте гроші на ощадність в нашім Тов.

Дирекция Тов. Сокільский Базар у Львові ул. Руска Ч. 20. 47-15

Coffee Quality

Запах і сатисфакція уживання дорогої кави може бути осягнена також при уживаню танщої кави, єсли додамо до неї

Правдивої Франкової домішки

Она робить добру каву таншою, а тану каву лучшою. Она не лиш поліпшує запах і смак кави, але также усуває всякі ей злі наслїдки і робить ей добрим напитком для кождого.

Она була ужевана більше як 25 лїт европейскими кухарями; тепер можна ей набути і тут і она набирає щораз то більшої популярности.

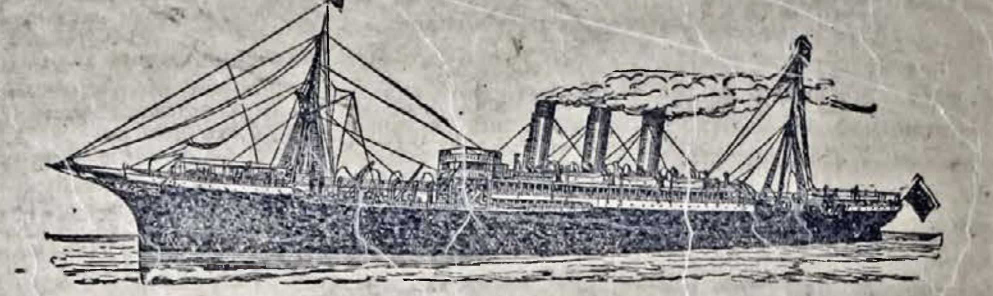
Если не уживалисте ей ще, то запитайте свого ґросерника про неї — Илинок жовоний на кождім пакунку єсть нашим знаком охоронним. Єсли дістанете ей, то будьте певні, що дістаєте правдиву.

HEINRICH FRANCK SOEHNE & CO
Американьска філія: FLUSHING, N. Y. 5

БАНК РУСКИХ ЕМІГРАНТІВ

Заінкорпорований в Стейтї Ню Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

184 Hudson St., New York, N. Y.

Банк сей залагоджує слїдуючі справи:

1) **Пересилає гроші** до всіх краів і держав сьвіта по цїнах можливо найтанших і як найскорше.

2) **Продає шифкарти** на ріжні лінії корабельні до старого краю як також з краю до Америки по тих самих цїнах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Ню Йорку.

3) **Виробляє повновласти,** контракти купна і продажи заосмотрені підписом конзуля; переправджує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі переправджає всякі инші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звісних старокраєвих нотарів і адвокатів.

4) **Полагоджує справи військові,** як: увільнене від асентирунку, військові контролї, увільнене від вправ і т. и.

5) **Виробляє пашпорти** для ситизенів виїзджаючих до краю.

6) **Дає поради в процесах** против компаній в разі калїцтва, смерти, невиплачення пейди і в других правних американьских справах.

7) **Міняє гроші** — старокраєві на американьскі і американьскі на краєві після біжучого курсу.

Кромі сего Банк Руских Еміґрантів готов служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїзджають до Ню Йорку а не суть обзнакомлені з містом. Банк Руских Еміґрантів вкладає гроші на процент до американьских і краєвих банків.

Десата часть з чистого доходу Банку Руских Еміґрантів призначена на Руский Народний Еміґраційний Дім в Америцї.

З поважанем

Дирекция: Г. Дзядик предс., А. Савка місто-предс., К. Кирчів кас., С. Ядловский секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

HERMAN SCHULTZ,
Контрактор і будівничий.

Всї роботи полагоджує сей час і точно, як також подає цїни на всїлякого рода роботи. 36

АДРЕС:
Housatonic Ave., Derby, Conn.

ВИРОБИ БРАЦКІ

машлї, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.

Цїнник і прозби висилає даром

Можете писати до нас по руски, англійськи або польски.

R. H. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAH, PA.

MERCHANTS NATIONAL BANK
Шенандоа, Па.

Капітал 100.000.00 дол.
Надвишка 120.000.00 дол.
Депозити звише пів мілїона долярів.

Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередною контролею тогож уряду.

Є се одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в якім містить ся почта.

Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент. Банк сей виплачує що року тисячі долярів проценту своїм костумерам, котрі мають в нім свої гроші.

Там розмовляє ся по руски.

Merchants National Bank
на розі улиць Мейн і Лойд,
Shenandoah Pa.

Оден з найбільших броварів в Америцї.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПОСІБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз покоштує сего пива, го иншого вже не буде пити	Голова від него нїколи не болить, бо есть здорове і поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗРЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

TELEPHONE 2085 ORCHARD.

ІЛІЯ РОЗЕНТАЛЬ
РУСКИЙ АДВОКАТ
404 GRAND St. NEW YORK.